

התקשרות

4911 / Freidin levi

קריאת התורה באולם בית המדרש בקומת הכניסה של 770,
ט"ז אייר תשמ"ז

מדור חדש! מה משותף למי שמלבין פני
חברו ברבים ולמי שמבזה את המועדים?
/ ביאורים של הרבי על משניות מתוך פרקי אבות

מצוות ספירת העומר מלמדת: לייקר את הזמן
/ התוועדות עם הרבי

א ת מדור ההתוועדות עם הרבי פתחנו בנושא שהזמן גרמא, ימי ספירת העומר. בקטע שהבאנו מהשיחה, הרבי מעורר ללמוד ממצוות ספירת העומר עד כמה חשוב ויקר הזמן. "השעון הוא מטיף מוסר אילם", מצטט הרבי את אמרתו של הרבי הרי"צ. רגע אחד שהולך לאיבוד ולא מנוצל להגשמת תכלית ירידת הנשמה לעולם, אינו רק רגע מבוזבז אלא פגיעה בשלמות המשימה של עבודת ה'.

השיעור בלקוטי שיחות ארוך הפעם מעט מהרגיל, אך הנושא שהוא מעלה שווה מחשבה והתבוננות של כל אחד אליבא דנפשיה. עולות כאן שאלות יסודיות בחיי עבודת ה', כמו: מה מניע אותנו להיכשל בעבירות? איך ומדוע הפיתוי גובר עלינו פעם אחרי פעם, למרות הידיעה שעבירה על רצון ה' היא מעשה שבסוף יפגע בנו? ושאלה מחשבתית גדולה: מדוע ה' הטביע בנו בכלל את המשיכה לרע? למה העבירות עשויים להיות מפתות ונוצצות כל כך?

על השאלות האלה אנו מקבלים תשובות מעוררות מחשבה, מתוך עיון במחרוזת של שלוש מילים שמופיעה בתורה פעמיים, "אני ה' אלוקיכם" - לפני ואחרי איסורי העריות שבפרשה.

במדור המכתבים הבאנו מכתב קצר שבו הרבי מסביר כיצד נכון להתמודד עם אנשים שפועלים בצורה בוטה וחריפה 'אנטי' יהדות. בניצוצי רבי הבאנו סקירה על ההוראה של הרבי למינוי 'משפיעים' ותפקידם, ובמדור תמונה מספרת הבאנו סיפור קטן על התרחשות נדירה באחת מחלוקות המטבעות לצדקה.

03 מצוות ספירת העומר מלמדת אותנו על חשיבות הזמן והיוקר של כל רגע. הקדוש ברוך הוא מעניק לכל אחד זמן קצוב של חיים. לא נותנים לנו רגע אחד פחות, אך גם לא רגע אחד יותר. לכן, בזבזו של רגע אחד בזמן פוגם בכל עבודת ה' ובתכלית החיים • **התוועדות עם הרבי**

04 מההקדמה הארוכה לפרקי איסורי העריות, כמו גם מהסיומת הארוכה ויוצאת הדופן שלהם - אנו לומדים כמה דרכים כיצד להתגבר על הקשיים והניסיונות בעבודת ה' • **שיעור בלקוטי שיחות**

13 כיצד לנהוג מול אנשים שמתנגדים בצורה חריפה ובוטה למסורת ולקיום המצוות? האם הדרך היא להתווכח, לנסות לשכנע? להתעלם, לריב? במכתב הרבי משיב על דילמה כזו ומתווה דרך פעולה מפתיעה: להציע לאנשים כאלה לנסות לקיים מצווה למרות שאינם מאמינים, לטענתם • **מכתב מבואר**

14 קונטרס "אהבת ישראל" בחתימת ידו של הרבי, ה'קבצן' שמונה למורה הוראה בביתו, והתשובה לרתיעה מאחריות - סקירה מיוחדת על תפקידם של ה"משפיעים" • **ניצוצי רבי**

17 חלוקת מטבעות לצדקה שהתקיימה באופן ספונטני וגרמה לעומס בלתי צפוי שהוביל למחזה נדיר על השדרה • **תמונה מספרת**

פרקי אבות - 16 • ווארט חסידות - 18
 • לוח חב"ד - 20 • עת לדעת - 20
 זמנים ושיעורי השבוע - 21 • שניים
 מקרא ואחד תרגום - 22

צעירי אגודת חב"ד באה"ק ת"ו
 יו"ר: הרב יוסף יצחק הכהן אהרונוב
 עורך: שלום בלוי

מו"ל: המרכז לעזרי שליחות, ת"ד 1122 כפר חב"ד

ISSN 7474-0793 • 6084000 • ניל"ן 1497

לתגובות, הערות וחומרים לפרסום: HitkashrutEdit@gmail.com

התמונות מפורסמות באדיבות חברת JEM ותודתנו נתונה להם

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"ו מליובאוויטש
 צוקללה"ה נבג"מ ז"ע

מטיף המוסר האילם

(משיחת שבת פרשת שמיני תש"כ – תורת מנחם, כרך כח, עמוד 78)

חודש אייר קשור עם ספירת העומר, כי אף על פי שגם בחודש ניסן ובחודש סיוון ישנה מצוות ספירת העומר, הרי [בחודשים אלה] אין זה בכל ימי החודש, ורק בחודש אייר קשורים כל ימי החודש עם המצווה של ספירת העומר.

ויש לבאר המוסר-השכל מהעניין של ספירת העומר בפשטות ביותר:

תוכנה של מצוות ספירת העומר הוא ספירת הימים, מניין הזמן. ועל פי הידוע שהמניין מורה על חשיבות הדבר הנמנה, הרי מובן שספירת הימים מורה על **חשיבות ויוקר הזמן**, שצריך לנצל כל יום, ואפילו כל שעה וכל רגע, ואם אין מנצלים זאת כדבעי [כפי שצריך] הרי זו אבדה שאינה חוזרת.

אילו היה זמן מיותר, אזי היה מקום לחשוב שאף ש[זמן שלא מנוצל כראוי] זוהי אבדה, אין זה נורא כל כך, כי גם לאחר מה שאיבד יש לו זמן די צורכו. אבל האמת היא שהקדוש ברוך הוא נותן לכל אדם זמן קצוב, שבו צריך למלא עבודתו ולהגיע לשלמות הנדרשת ממנו. לא נותנים רגע אחד פחות, אבל גם לא נותנים רגע אחד יותר. וכיוון שכן, הרי כאשר עובר רגע שלא נוצל כדבעי, אזי נחסר בשלמות הנדרשת ממנו.

ואין זה רק חיסרון של פרט מסוים [אם מאבדים רגע אחד], אלא החיסרון הוא בכללות השלמות שהיה צריך להגיע אליה [במסגרת הזמן שנקצב לו מלמעלה], כך שבגלל החיסרון של רגע מסוים נחסר בכל פרט ופרט בעבודתו. וזוהי ההוראה מעניין ספירת העומר, שכאשר מחסירים יום אחד הרי זה נוגע לכללות עניין ה"תמימות".

וזהו גם מה שאמר כ"ק מו"ח אדמו"ר [הרבי הרי"צ], ש"שעון" הוא מטיף מוסר אילם. הוא אמנם לא אומר מאומה, אבל כאשר מביטים ורואים איך שמחוגי השעון זזים בכל רגע, הרי זו הטפת מוסר הטובה ביותר, ודי גם בהתבוננות קלה בדבר כדי לפעול על עצמו לייקר את הזמן.

והנה, טבע בני אדם הוא שכאשר מתבגרים אזי מתחילים לחשוב שחבל על הזמן שעבר, שבו היו יכולים לפעול ולעשות דבר פלוני ופלוני. ואילו כאשר צעירים אזי עושים חשבון שיש מספיק זמן, ודוחים את הפעולה הנדרשת מיום ליום. ולכן, התבוננות הנ"ל נוגעת ביותר לצעירים, כדי שלא יטעו בדבר.

האמת היא שצריכים להזהיר על זה את כולם, גם את הזקנים, כי כל אחד נחשב לזקן לגבי הימים והשנים שכבר עברו, ולגבי הימים שלא באו עדיין הרי הוא צעיר. כך שגם יהודי בן קי"ט שנה ושנ"ג ימים [מעט פחות ממאה ועשרים שנה] זקוק להתבוננות בעניין יוקר הזמן, כדי לייקר את הרגע האחרון שנותר לו לחיות ולעבוד עבודתו.

אבל בעיקר צריכים להזהיר על כך את הצעירים. כי לצעירים יש מעלת המרץ, ולכן צריכים לחטוף ולנצל את הזמן [כשהם במלוא המרץ. וגם בגלל שאצלם ישנם פיתויי היצר כו', ולכן דווקא אותם צריך להזהיר לא להתפתות, ולנצל את הזמן לדברים הנכונים].

הקדמה נחוצה

פרשת אחרי מות מסתיימת בנושא איסורי העריות, ובאופן בולט יש בה משהו חריג מהרגיל בתורה. בדרך כלל, כאשר מדובר על דינים והלכות, התורה ניגשת אליהם בצורה עניינית ומדודה. "ויאמר ה' אל מֹשֶׁה לֵאמֹר, דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִית", או "וידבר ה' אל מֹשֶׁה וְאֶל אֶהֱרֹן לֵאמֹר אֲלֵהֶם, דַּבְּרוּ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֹאת הַחִיָּה אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ מִכָּל הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר עַל הָאָרֶץ". אין פתיח או הקדמות מיוחדות, ניגשים מיד לציווי עצמו. לא כן הדבר בנושא העריות. לפני שהתורה מתחילה לפרט את הדינים עצמם, "איש איש אל כל שאר בָּשָׂרוֹ לא תִקְרָבוּ לְגִלּוֹת עִוְוֹה", היא פותחת בהקדמה ארוכה ומפורטת!

וידבר ה' אל מֹשֶׁה לֵאמֹר.

דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם: אֲנִי ה' אֱ-לֹהֵיכֶם.

כַּמַּעֲשֵׂה אֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִשְׁבַתְּכֶם בָּהּ לֹא תַעֲשׂוּ, וּכְמַעֲשֵׂה אֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר אֲנִי מְבִיא אֲתֶכֶם שָׁמָּה לֹא תַעֲשׂוּ וּבְחַקְתִּיהֶם לֹא תִלְכוּ.

אֵת מִשְׁפְּטֵי תַעֲשׂוּ וְאֵת חֻקֵי תִשְׁמְרוּ לְלִבְתּוֹ בָּהֶם, אֲנִי ה' אֱ-לֹהֵיכֶם.

וּשְׁמַרְתֶּם אֵת חֻקֵי וְאֵת מִשְׁפְּטֵי אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אִתְּם הָאָדָם וְחֵי בָּהֶם, אֲנִי ה'.

האיסורים הבאים, אומר ה', נועדו לשמור על טוהרתו וקדושתו של עם ישראל, על הצביון שלו כעם ההולך בדרכי ה' למרות הרוחות הקלוקלות הנושבות מהעמים סביב. החוקים הללו שומרים על הגבולות ומבדילים בין עם ישראל לאומות סביב, ולכן יש לשמור עליהם באופן מיוחד.

וכאמור, רק לאחר ההקדמה המפורטת הזו מתחילה התורה לפרט את הדינים עצמם ואת האיסורים השונים. מה פשר ההקדמה הזו? מדוע רק פרשת עריות 'זוכה' להסבר על חשיבותה? - מסביר הרבי:

הטעם לכך שהקדימה תורה הקדמה כללית, ואף כה ארוכה ומרובה, לפרשת עריות - מובן בפשטות: עריות הן דברים ש"נפשו של אדם מתאוה להם", ועד כדי כך שאפילו לאחר כל האזהרות עדיין "סופן לנתק בעריות".

1. ויקרא, יח, א-ה.

א. פרש"י ראה יב, כה (ומובן הוא בפשטות, וכדמוכח גם מסגנון ל' רש"י שם). ולהעיר גם מפרש"י בהעלותך יא, י.

שיעור בלקוטי שיחור

אי אפשר להתנתק

מההקדמה הארוכה לפרקי איסורי העריות, כמו גם מהסיומת הארוכה ויוצאת הדופן שלהם - אנו לומדים כמה דרכים כיצד להתגבר על הקשיים והניסיונות בעבודת ה'.

השיחה המלאה - בלקוטי שיחות חלק כב, שיחה שניה לפרשת אחרי.

לקוטי שיחור
- א -

עריכה:

הרב דויד אולידורט

הרב ישראל אריה ליב רבינוביץ

ולפיכך נדרשים דברי זירו וזאהרות יתרות, כדי להבטיח שיהיו ישראל זהירים בזה ויעמדו בנסיון.

ה' יודע שאיסורי העריות אינם 'עוד נושא', כמו האיסור להשקות עצים בשבת או ללבוש בגדי שעטנז. זהו איסור שעומד בסתירה לנטיות הטבעיות של בני האדם, ולכן קשה מאד לעמוד בהם. ה' לא רק יודע כמה זה קשה, אלא גם יודע שיהיו זמנים בהם עם ישראל אכן ייכשל ולא יצליח לעמוד בפיתוי - והיו תקופות כאלה, כפי שמסופר אפילו בתנ"ך.

התורה יודעת בדיוק את משמעות האיסורים הללו ומכירה היטב את טבע האדם ואת העוצמות הגדולות של התאוה לחטאים מהסוג הזה. לכן ההקדמה שמסבירה את נחיצות האיסורים הללו כל כך חשובה. הנושא נפתח בשורה של אזהרות לחיזוק, כדי לסייע לעם ישראל להתגבר ולעמוד בניסיון ולשמור על האיסורים הללו.

ההקדמה הזו לפרשת עריות, יכולה לתת עידוד גדול למצוקה שאנו עשויים לחוש לעיתים, במיוחד בתקופה של נפילה רוחנית בה אנו נכשלים בדברים שלא מתאימים לנו. העמידה בדרישות התורה נראית רחוקה, הרף נראה גבוה מדי עבורנו. התהייה הזו מטרידה גם אנשים בתחילת דרכם בקיום המצוות, כשהם מרגישים שלהיות יהודי ששומר על כל ההלכות בשולחן ערוך בצורה מושלמת הוא יעד רחוק מאד, כמעט בלתי מושג.

האם אכן נדרש מהאדם לעבוד את ה' בכל ימיו מתוך תחושת ריחוק שכזו? האם התורה מכירה במורכבות האנושית, או שהיא מדברת למלאכים או לאנשים נדירים ונטולי יצרים?

המדרש אומר משפט מדהים: "אמר לו הקדוש ברוך הוא [למשה:] איני מבקש לפי פְּחִי אֶלָּא לְפִי פְּחִין". כשה' מצווה אותנו את המצוות, הוא מבקש לפי היכולות שלנו, בהתאם לטבע ולתכונות של בני האדם המוגבלים.

הרבי ציטט את המדרש הזה ללא הרף, כשהוא מסיק ממנו מסקנה פשוטה: מחד,

אכן צריך להתקדם בשמירת המצוות לאט לאט ובהדרגה, בהתחשב בנסיבות האישיות. מאידך, כבר בתחילת הדרך עלינו לדעת כי אם ה' ציווה אותנו, אם הוא ביקש מאיתנו לעשות משהו - סימן שאנחנו מסוגלים. אין מי שמכיר אותנו יותר טוב מה', וה' בעצמו אומר שהוא מבקש באופן מדוד ומותאם לכוחותינו ולמצב בו אנו נמצאים.

כמו כן, גם בעת נפילה עלינו לזכור כי ה' מכיר גם את החולשות שלנו וגם את החלקים האפלים בנפשנו, ובכל זאת הוא דורש מאיתנו שנתנהג בקדושה ובטהרה.

ההקדמה הארוכה ל'פרשת העריות' מהווה דוגמה נפלאה לכך שהתורה דווקא מכירה אותנו היטב ומדברת אלינו, על החולשות והבעיות שלנו.

התורה הקדושה מרוממת את האדם. היא עוסקת בדברים הגדולים מהחיים, כמו גדולת ה', תכלית הבריאה והעוצמות הגדולות שבנפש. אבל התורה מודעת לצד הנחות שבנו, עד כדי כך שהיא צריכה להזהיר אותנו גם מדברים כמו איסורי עריות. אולי לא נעים לקרוא וללמוד את הפסוקים האלו, אך זה מזכיר לנו שיחד עם העוצמות והקדושה שיש בנו, יש לנו גם יצר הרע גדול שמושך אותנו למקומות נמוכים ועלינו להיזהר מזה.

אני ה' אלוקיכם!

אם נוסיף ונתעמק בהקדמה לפרשת העריות, נמצא שהיא הולמת לא רק לנושא הספציפי הזה אלא משמשת קריאת כיוון לשמירת מצוות באופן כללי. בפסוקים האלה, ה' לא רק חוזר ומדגיש את חשיבות קיום המצוות אלא גם נותן לנו כלים להתמודדות עם קשיים בשמירת המצוות. באיסורי העריות אנו זקוקים לסיוע מיוחד כדי לעמוד איתן ולא להתפתות אחרי התאוות, אבל למעשה זה נכון להתמודדות עם החולשות והנטיות שלנו באופן רחב יותר.

את ההבנה הזו אנו יכולים לראות בפתח של ההקדמה, שנשמע כמו הצהרה כללית שנוגעת לכלל המצוות: "וַיִּדְבֶּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר, דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם: **אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם**".

בלשונו של הרבי:

מאחר ש"אני ה' אלוקיכם" נאמר בפתיחתה של הקדמה כללית זו, מסתבר שזוהו ענין (וזירוז) כללי.

מהו אותו "זירוז כללי"? איזה מסר נמצא בשלוש המילים הללו, שיכול לסייע לנו להתמודד עם נקודות התורפה שמכשילות אותנו בשמירת המצוות? - נקרא את דברי רש"י על הפסוק:

אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם – דַּעוּ מִי גּוֹזֵר עֲלֵיכֶם, דִּין לַפֶּרֶע וְנִאֲמָן לְשֵׁלֶם שְׂכָר.

בלשונו של הרבי:

כדי לבאר היאך "אני ה' אלוקיכם" הוא ענין כללי (ומטעם זה הוא מופיע בפתיחת הפרשה)... פירש רש"י שהלשון "אני ה' אלוקיכם" האמורה כאן כוללת כמה פרטים, וכל תיבה ותיבה מרמזת על אזהרה נוספת:

אני - "דעו מי גוזר עליכם";

ה' - "נאמן לשלם שכר";

אלוקיכם - "דיין להיפרע".

ננסה לשחזר את אותו מעמד שבו נאמרו הדברים בזמן אמית. משה רבינו מכנס את עם ישראל, כדי למסור סט דינים חדשים מאת ה'. בני ישראל מחכים לשמוע מה אסור ומה מותר, ומשה מתחיל את דבריו באמירה בשמו של ה': "אני ה' אלוקיכם". לאחר מכן הוא מתחיל לבאר את החשיבות של שמירת המצוות, ורק לאחר מכן הוא עובר לדינים החדשים עצמם. מה פשר המילים הללו, "אני ה' אלוקיכם"? ומה בכלל מבקשים להשמיע בזה? וכי יש משהו מבני ישראל בדור ההוא, וגם בדורות הבאים, שלא מודע לכך?

הצירוף "אני ה' אלוקיכם" מופיע בתורה עשרות פעמים, כשהדוגמה המוכרת ביותר היא קריאת שמע, בסיומה של פרשת ציצית: "אֲנִי

ה' אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהִיֹּת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם". הרצף של שלוש המילים הללו מופיע בהקשר למצוות רבות ומגוונות, מה שמלמד אותנו שהמשמעות הפשוטה שלהן היא: זכרו שהמצוות מגיעות ממני, מאת ה'.

למה חשוב לנו לזכור שהמצוות מגיעות מאת ה'? זה נועד להזכיר לנו את יסוד השכר והעונש, שלכל מעשה יש תגמול. כאשר המילים הללו נאמרות בהמשך למצוות עשה, פירושן הוא "נאמן לשלם שכר" - כלומר, ה' מעיד שהוא אחראי לשלם שכר למי שיקיים את המצווה. וכשהן נאמרות לצד עבירה חמורה, הכוונה היא "נאמן להיפרע" - ה' אומר לנו שהוא יהיה אחראי להעניש את החוטא.

אבל כאן לא מדובר על מצווה אחת מסוימת, אלא על מכלול המצוות. זוהי הקדמה כללית לנאום חיזוק של משה, שעניינו לספר לבני ישראל כמה חשוב לשמור את המצוות. אי לזאת, סביר להניח שמשה לא מתכוון להזכיר שמי שישמור על איסורי העריות יזכה לשכר, ומי שיפר אותם ייענש. אנחנו צריכים להבין את ההקדמה הזו כיסוד לקיום המצוות כולן. ואכן, כאן רש"י מפרש בצורה יוצאת דופן את המילים "אני ה' אלוקיכם". שלא כמו בכל פעם שהן מופיעות לצד מצוות לא תעשה, רש"י כאן מרחיב ואומר: "דַּעוּ מִי גּוֹזֵר עֲלֵיכֶם, דִּין לַפֶּרֶע, וְנִאֲמָן לְשֵׁלֶם שְׂכָר".

כעת נתקדם צעד נוסף. מהפירוש של רש"י אנו מבינים שלכל מילה בכותרת הזו יש משקל מיוחד, כל אחת מהן מדגישה פרט חשוב נוסף בהכוונה לשמירה על המצוות, ושלושת הפרטים יחד משמשים כלים חשובים שעוזרים לכל אחד מאיתנו לעמוד בכל ניסיון ולשמור על הוראת התורה - כפי שהרבי ממשיך ומפרט.

היסוד המחשבתי הראשון שמופיע כאן, ורמזו במילה "אני", הוא **"דעו מי גוזר עליכם"**:

על מנת למנוע איש ישראל מתאוה גדולה ביותר, יש צורך - לכל לראש - לומר לו "דעו מי גוזר עליכם".

עליו לדעת ולזכור שזוהי גזירה מאת השם, בורא העולם ומנהיגו, ועל כן אי אפשר שעל ידי הליכה אחר תאוותו, היפך רצון הבורא, יוטב לו.

אנשים מכירים את החולשות שלהם, ויודעים היטב שבזאת לא די. כולנו אוכלים ג'אנק פוד וענקיות הטבק עדיין מייצרות סיגריות, למרות שכל בר דעת מבין שאלו התנהגויות מזיקות בראש ובראשונה לנו עצמנו. אנחנו לא יצורים מהונדסים אלא בני אדם עם חולשות, ולכן הרבה פעמים אנחנו נוטים לעשות את מה שכיף לנו כאן ועכשיו, בלי לחשוב על מחר ועל ההשלכות של מה שאנחנו עושים היום על מצבנו בעתיד. אנחנו מכירים את המוטו שאומר "תינה, כי חיים רק פעם אחת".

הכשל הזה עלול לגרום לנו להיסחף אחרי העבירות שוב ושוב. משום שגם אם אנחנו מבינים שהמצוות הן ההוראות לאורח חיים נכון ומאשר, זה עשוי לא להספיק כדי לעמוד בפני הפיתוי. כי היצר הרע מנפנף במשהו מושך ומנצנץ, הוא עובד על המנגנון הרגשי שגורם לנו להימשך אחרי התאוה ולהתעלם מהתוצאות השליליות שיבואו בעתיד.

לשם כך, מזכיר לנו ה' פרט נוסף: "דיין להיפרע". העונש שמגיע כתוצאה מהעבירה הוא **פירעון**, סוג של החזר חוב. המשמעות היא שהאדם נדרש להחזיר לה' את החוב במלואו, כולל את ההנאה שהסב לו החטא. אם כך, בסופו של דבר לא יישאר בידיו מאומה, גם לא ההנאה והעונג מהעבירה עצמה, והאדם עתיד להתחרט ולהצטער על אותה הנאה רגעית שגרמה לו לעבור את העבירה. לפעמים אנו רואים אנשים מבוגרים שמתגעגעים להנאות ילדותם, מנסים לשחזר חוויות ישנות, ועצם הדמיון הזה גורם להם הנאה. כאן, ה' מזהיר שהעונש על העבירה יעורר ייסורי מצפון ורגשי חרטה עמוקים שלא ישאירו אפילו את הזיכרון המתוק של ההנאה מפעולת העבירה.

משל ידוע ממסיל את האדם העובר עבירה לאיכר שהתעצל להקיף את השלולית הגדולה והבוצית שבין השדה לכפר, והחליט לחצות אותה בעזרת חבל. חבריו צעקו לו שלא יעשה זאת, אבל הוא לא שמע להם. הוא החל לפלס את דרכו בתוך המים, אך באמצע הדרך החל לשקוע בבוץ. הוא זעק לעזרה, אבל איש לא יכול היה לעזור לו והוא מצא את מותו בביצה. ברגעי חייו האחרונים צעק האיכר זעקות חרטה מעומק ליבו, חרטה אמיתית על העצלות והרצון לחסוך כמה דקות הליכה שעלו לו במחיר חייו. כך הוא עונשן של העבירות, שלא מותר לאדם טעם טוב מהעבירה.

כך שגם במדדים של "כאן ועכשיו", לעבור עבירה

המניע הפשוט ביותר לעבור עבירה הוא המחשבה השגויה של האדם שמדובר בדבר טוב. כיף לו לעשות את זה, לפעמים אף נראה לו שישגי תועלת ממעשה העבירה, או שזה דחף טבעי פשוט לעשות משהו שבראייה רגעית נראה ומרגיש נעים ונוח. זה נכון במיוחד כשמדובר על איסורי העריות, שאנשים נופלים בהם פעמים רבות מתוך דחף חזק, להט ותאוותנות חזקה.

לכן, הדבר הראשון שהאדם צריך לזכור כדי להתמודד עם הניסיון הוא: "דעו מי גוזר עליכם". צריך לדעת ולזכור שמי שקבע את החוקים המגבילים-לכאורה האלה הוא בורא העולם, ובוודאי שהוא זה שידע מה טוב באמת ומה רע. משכן, אין שום ספק שלעשות משהו שעל פי דברי ה' הוא אסור, לא יכול לספק שום דבר טוב.

ה' יודע היטב מה טוב לאדם. אם הוא אמר לנו לא לשתות חלב אחרי ארוחה בשרית, זה מה שטוב ונכון לנו. אם הוא אמר שזוגות מסוימים הם פסולי חיתון, הם לא יהיו מאושרים אם יממשו את הרצון שלהם לחיות יחד. גם אם נראה להם שבנישואים האלה נמצא האושר המשותף שלהם, הם יגלו שהאושר יתפוגג במהרה ויגרוור אותם למערבולת של כאב ותסכול.

המצוות אינן אוסף חוקים שרירותיים שנקבעו בעבר מתוך מגמות ששררו אז בעולם, אלא ציוויים חיים ונצחיים מה', שהוא המפעיל ומחיה את הבריאה כולה, ועל כן הוא יודע ומכיר את המציאות וגם את נפש האדם, ואם הוא אמר לעשות כך או לא לעשות כך - זה הדבר הכי טוב ונכון בעבורנו.

היסוד השני, שרמוז במילה "אלוקיכם", הוא **"דיין להיפרע"**:

אלא שאדם עלול לנסות לטעון לעצמו: לא אכפת לי ש"אחרייתה מרה כלענה", ובלבד שלפי שעה אוכל ליהנות מן התאוה.

ועל כך באה האזהרה השנייה - "דיין להיפרע": העובר על רצון ה' אינו נענש בעונש סתם, אלא באופן של פירעון. הקדוש ברוך הוא נותן לו עונש שהוא פירעון, היינו שהוא "פורע" ומשיב את כל ההנאה שהייתה לו בעבירה זו והיא בטלה כליל, כך שלא נותר בידו מאומה מלבד צער וכדומה.

זה מעשה שלא משתלם.

היסוד השלישי, שרמוז במילה "ה", הוא "נאמן לשלם שכר".

אולם לפי זה מתעוררת השאלה: למה עשה ה' ככה? מדוע ברא בו הקדוש ברוך הוא תאוה כה גדולה שאין הוא מסוגל לעמוד בפניה?

הנה על כך נאמר לו "ונאמן לשלם שכר": רצונו של הקדוש ברוך הוא לתת ליהודי שכר, ולכן מעמידים אותו מלמעלה בניסיון, כדי שיעמוד בניסיון ויקבל על כך שכר. וככל שהעבודה לעמוד בניסיון קשה יותר, כן ירבה השכר שיקבל.

לאור הדברים האלה על העונש המושלם על העבירות, מתעוררת שאלה אמונית קשה: אם ככה, למה זה כל כך נוצץ, למה אנחנו כל כך נמשכים לזה? אם בשר בחלב זה דבר רע, למה ה' עשה שזה יהיה טעים? איך זה שה' מאפשר שייווצר קשר קרוב בין בני אדם שאסור להם להיות יחד? למה ה' ברא אותנו עם נטיות ותאוות שרק מזיקות לנו?

לשם כך מזכיר לנו ה' את הפרט השלישי: "נאמן לשלם שכר". הסיבה שקיום המצוות לא תמיד אינטואיטיבי אלא נוגד את המשיכות והנטיות הטבעיות שלנו, היא הרצון של הקדוש ברוך הוא שנזכה לשכר גדול יותר. ה' מגביר את הקושי לקיים מצוות ומעמיד את האדם בניסיונות, אך ורק כדי שהוא יצלח אותם ויתקרב לה' בצורה עמוקה יותר.

האמירה שה' "נאמן לשלם שכר" איננה אמירה פשוטה: אם תקיים מצוות, תזכה לשכר. היא עמוקה הרבה יותר. היא מלמדת אותנו שהשכר והתועלת של האדם הם תכלית מרכזית שעל פיה מנהל ה' את עולמו. ה' רוצה להעניק ליהודים עוד ועוד טוב וחסד, ודווקא משום כך הוא מעמיד קשיים ומכשולים בעבודת ה', כדי שעל ידי ההתמודדות הנכונה והמוצלחת איתם האדם יגיע להישגים גבוהים הרבה יותר.

זה משנה את צורת ההסתכלות שלנו על הנטיות שגורמות לנו לעבור על רצון ה'. אלה לא 'באגים' שנועדו להכשיל אותנו, להיפך, הם נועדו לרומם אותנו ולחשוף בנו כוחות עומק שרק יחזקו את הקשר שלנו אל הקדוש ברוך הוא.

הרב אליהו פרידמן מצפת הגיע פעם לביקור בקהילה היהודית באנטוורפן שבבלגיה, הידועה כקהילה עשירה, כדי לגייס כספים עבור מוסדות חב"ד בצפת.

אחד המשרדים בהם ביקר היה משרדו של ר' אשר מילגרום, איש עסקים חשוב וידוע. כששמע ר' אשר שמטרת הניתנה היא עבור מוסדות חב"ד, הבטיח מיד לתת סכום גדול, וביקש אף לשתף בסיפור:

"לפני כמה שנים שמעתי על מכרז פומבי בשווייץ שהייתה בו הזדמנות גדולה, והתלבטתי האם ללכת עליו. החלטתי לשאול בעצתו של הרבי, והרבי יעץ לי לגשת למכרז. הרבי הבטיח כי אראה הצלחה בעסקה, אך הורה לי כי קודם לכן אעריך את הסכום שהעסקה הזו צפויה להניב ואתן מראש עשרים אחוזים מהסכום לצדקה.

עשיתי כעצת הרבי. נסעתי לשווייץ, השתתפתי במכרז וזכיתי בו. קניתי סחורה מצוינת במחיר מציאה, וכעת היה עליי להמתין זמן מה עד שיעלה ערך הסחורה בשוק ואז אמכור אותה ברווח גדול. אלא שהזמן עבר והמחירים לא השתנו, ואפילו החלו לרדת. הבנתי כי עלי למהר למכור את הסחורה כדי לצמצם נזקים, ובמקביל כתבתי לרבי מכתב חריף עם תלונה על ההבטחה שלא התקיימה.

כעבור כמה ימים אני מקבל מכתב מהרבי ובו הוא מורה לי לא למכור את הסחורה אלא להתאזר בסבלנות. 'התורה מבטיחה עשר בשביל שתתעשר', כתב הרבי, 'ולכן אין צורך להתרגש מירידת המחיר'.

עברה תקופה קצרה, והמחיר חזר והתאזן. חשבתי לגשת ולמכור את הסחורה כעת, כך שלפחות אפצה על ההפסדים, אך כאשר שאלתי על כך את הרבי הוא היה נחרץ בדעתו: "עשר בשביל שתתעשר". אם אדם נתן צדקה, הוא עתיד להרוויח מהעסקה.

שוב המתנתי בסבלנות, ואכן, לאחר זמן רב מחיר הסחורה נסק לגבהים, ואני הרווחתי יותר ממה שתכננתי בהתחלה.

"עד כאן הסיפור", אמר ר' אשר לרב אליהו

ומה הנאה יש לי בכך ואתם מתחייבים כליה?

על פניו נראה שבסוף הפרשה המסר מחריף. יש כאן אזהרה ו'איום' לעזוב ולזנוח, חלילה, את עם ישראל אם יחטאו בעריות. "אם תיטמאו" באיסורי העריות, ה' מזהיר, "אתם נפסלים מאחריי". אתם כבר לא תהיו עמי הנבחר, חלילה. ויותר מזה: "מה הנאה יש לי בכך, ואתם מתחייבים כליה" - בעוון זה תיגזר עליכם השמדה, ואז לא תהיה לי תועלת בכך.

אך אם נתעמק בדבריו של רש"י, נגלה שזוהי השלמה לאותה פתיחה שראינו קודם. ה' מגלה לנו כאן כיצד לעורר את העוצמות של הנשמה היהודית לעמוד בניסיונות ולשמור את הוראות התורה למרות הכל. נקרא את הדברים בלשונו של הרבי:

החידוש שבסיום על פני הזירוז האמור קודם (שמחמתו באים הדברים לבסוף, בסיום הפרשה) הוא [בצד השלילה]:

"אני ה' אלוהיכם" שבתחילת הפרשה עוסק בעניינים שבצד החיוב - הקדוש ברוך הוא גוזר על בני ישראל גזירות, ובשני הקוים: "דיין להיפרע, ונאמן לשלם שכר".

אך כאשר ישנו אדם שכל שלושת הפרטים הנ"ל אינם פועלים עליו - אמנם הוא יודע מיהו הגוזר, ויודע שעתיד הוא "לפרוע" את החוב ואזי יאבד את שכרו, אבל תאוות לבו גדולה כל כך עד שאינו יכול לעמוד בניסיון -

אזי מוסיפה התורה, בסיום הפרשה, אופן נוסף שיוכל לפעול (גם) עליו - על ידי ההודעה אשר "אם תטמאו אני אלוהיכם", היינו שהדבר פוגע בקשר והחיבור של יהודי עם הקדוש ברוך הוא.

וכנראה במוחש, שכאשר יהודי שומע דיבורים כגון אלו הרי הוא מזדעזע וכו', ואין לבו יכול לשאת זאת (כתוכן הפתגם הידוע: יהודי אינו רוצה ואינו יכול להיות נפרד מאלוקות).

"אני ה' אלוהיכם" כאן הוא 'נשק יום הדין', למקרה שהתובנות שמסתרות ב"אני ה' אלוהיכם" בפתיחה לא יעבדו. אכן, יכול להיות

פרידמן, והוסיף: "זה שמחיר הסחורה עלה - זה לא נס גדול. כך טבעו של השוק, פעם עולה ופעם יורד. הנס הוא הביטחון של הרבי שלא מפסידים ממצווה. הנחרצות בה קבע כי מצוות התורה לא רק שלא יגרמו זנק, אלא בוודאי יביאו לאדם תועלת והצלחה".

לא להתנתק

מה שמעניין עוד יותר הוא שגם בסיום הפרק מופיעים דברי "זירוז" והתעוררות על שמירת האיסורים. נקרא את הדברים בלשונו של הרבי:

כשם שפרשת עריות נפתחת בהקדמה וזירוז כללי, על דרך זה סיום הפרשה הוא בזירוז כללי דומה - "ושמרתם [את משמרת] לבלתי עשות מחוקות התועבות אשר נעשו לפניכם ולא תטמאו בהם [אני ה' אלוהיכם]".

מדובר בקטע ארוך של שבעה פסוקים שמזהירים שוב עד כמה חשוב לשמור על איסורי העריות, ומעניין במיוחד לשים לב לסיומת שבה מסתיים הפרק³:

כי כל אשר יעשה מכל התועבת האלה, ונכרתו הנפשות העשות מקרב עמם.
ושמרתם את משמרת לבלתי עשות מחוקות התועבת אשר נעשו לפניכם ולא תטמאו בהם, אני ה' אלוהיכם.

הסברנו באופן נפלא את הפתיח של פרשת העריות, ואת שלושת היסודות שעוזרים לנו להתמודד מול קשיים בשמירת המצוות. והנה בסיום הנושא שוב מופיעות אותן שלוש מילים מוכרות: "אני ה' אלוהיכם". מה משמעותן כאן? מדוע התורה חוזרת על כך שוב? גם כאן מעניק לנו רש"י פירוש מקורי, שונה מכל שאר הפעמים שבהן מופיעות המילים הללו בתורה:

ולא תטמאו בהם, אני ה' אלוהיכם. הא [-הרי ש] אם תטמאו אני אלוהיכם, ואתם נפסלים מאחרי,

3. ויקרא, שם, כד-ל.

אלוקיכם שבתחילת הפרשה כוללות שלושה פרטים... כך גם המילים "אני ה' אלוקיכם" שבסוף הפרשה כוללות את אותם שלושה פרטים, אך באופן של שלילה.

גם כאן, "אני ה' אלוקיכם" הוא רצף שמכיל שלושה פרטים שונים - רק בתמונת מראה למה שראינו בתחילת פרשת העריות. ההקדמה לנושא העריות מדבר על הקרבה לקדוש ברוך הוא והערך החיובי של הניסיונות, וכאן מראים לנו מה התוצאות השליליות האימות במקרה של כישלון בניסיון.

אחרי	הנושא	לפני	
אתם נפסלים מאחריי	המצוות כביטוי לקשר בין הקדוש ברוך הוא לעם ישראל	דעו מי גוזר עליכם	אני
מה הנאה יש לי בכם	שכר המצוות כביטוי לקשר	נאמן לשלם שכר	ה'
אתם מתחייבים כליה	עונש העבירות כביטוי לקשר	דיין להיפרע	אלוקיכם

נעבור על משמעות שלושת היסודות שלמדנו עליהם קודם, שנמצאים בעומק המילים "אני ה' אלוקיכם", ונראה איך כל אחד מהם מקבל השלמה מהצד השלילי.

"אני" האמור בתחילת הפרשה משמעו "דעו מי גוזר עליכם", דבר המלמד שהקדוש ברוך הוא פונה ו"מתעסק" עם בני ישראל בתור עמו שעליו מצוה את גזירותיו.

ובמקביל לזה בא בסוף הפרשה צד השלילה של ענין זה עצמו: "אתם נפסלים מאחריי". ויש לומר, שהוא גם מלשון "פָּסַל לָךְ", חציבה והפרדה.

היסוד הראשון הוא "דעו מי גוזר עליכם": כפי שאמרנו קודם, מעצם זה שה' הוא זה שקובע את החוקים אנחנו יודעים שמצוות הן הדרך לטוב

שאדם יבין שאת החוקים קבע ה' וששום תועלת לא תצמח מעבירה, ושה' השתיל בנו נטיות ומשיכה לתאוות כדי שנתגבר עליהן ונזכה לשכר גדול מאד. ובכל זאת, אדם יכול למצוא את עצמו במצב שבו התאוה יוקדת וסוחפת והוא מאבד כל שיקול דעת ונופל בעבירה.

מה בכל זאת יכול לעזור במצב כזה? ההבנה שבמעשה הזה הוא "נפסל מאחרי" ה', שבכך הוא מנתק את הקשר שלו עם הקדוש ברוך הוא. ככל שהעובדה הזו פשוטה, היא מטלטלת. גם יהודי שלא אכפת לו שהמצוות ניתנו מאת ה', שלא מעניין אותו השכר והעונש, נרתע ומזדעזע מהאפשרות שבמעשיו הוא מתנתק מיהדותו.

את העובדה הזו אנו פוגשים לכל אורך ההיסטוריה, כאשר יהודים שלא שמרו על קלה כבחמורה וניהלו חיים הרחוקים מדרך התורה, בבוא היום נשחטו והועלו על המוקד בגאווה ובהחלטיות בגלל החלטתם שלא לוותר על יהדותם. גם בימינו, אנשים וקהילות שפרשו מהיהדות באופן רשמי עדיין נזעקים ונרעשים כשטוענים כלפיהם שהם מזייפים את היהדות. הם לא יכולים לשאת את האמירה שהם "שכחו מה זה להיות יהודים".

כך שכאשר יהודי יודע שמשמעות אי העמידה בניסיון היא ניתוק של החיבור שלו עם ה', הוא יתגבר בכל זאת ויעמוד במבחן. כאשר התאוה קורצת לו כל כך עד שלא אכפת לו אם זה יביא עליו טובה או רעה בטווח הארוך, עליו לחשוב על כך ש"אם תִּטְמְאוּ אִינִי אֶ-לֹהֵיכֶם", חלילה.

הצד השלילי

לאחר שהבנו כי הטקטיקה הטובה ביותר בעת ניסיון היא לדעת שהעבירה מנתקת אותנו מה', הרבי ממשיך ומראה לנו דבר מופלא:

כיוון שתוכן האזהרה והזירוז במילים "אני ה' אלוקיכם" שבסיום הפרשה דומים למשמעות של "אני ה' אלוקיכם" שבתחילת פרשת העריות, וההבדל הוא רק בכך שבתחילת הפרשה נאמרים הדברים באופן של חיוב ואילו בסופה באופן של שלילה -

הרי מובן שכשם שהמילים "אני ה'

ג. היום יום כה תמוז, ד"ה באתי לגני ה' ש"ת פ"ג-ד. ובכ"מ.

ולהענישו מעיד על שייכות קרובה וחביבות ביניהם, ובפרט על פי הידוע שהעונשים שבתורה הם לטובת האדם -

באה בסיום הדברים השלילה וההדגשה "אתם מתחייבים כליה", היינו שאובדת מהם שייכותם אל הקדוש ברוך הוא אשר "הוא חיידך", וממילא בא ענין של כליה, רחמנא ליצלן.

היסוד השלישי הוא **"דיין להיפרע"**: כפי שראינו קודם, המסר שה' רוצה להעביר לנו כהקדמה ו"זירוז" לקיום המצוות הוא שלעבור עבירה זה חסר תועלת, שאפילו את ההנאה הרגעית שחווים בעת העבירה מפסידים. אם נעמיק לחשוב על זה, נבין שגם העונש על עבירות, ממש כמו השכר על קיום המצוות, הוא ביטוי לאותה אהבה וקרבה בינינו לבין הקדוש ברוך הוא.

ה' איננו מעניש אדם חוטא כנקמה, אלא כדי לרפא ולתקן את החטא. הנביא מתאר את העונשים שבאים על בני ישראל כהלקיך רחצה וניקוי: **"רַחֵץ ה' אֶת צְאֵת פְּנוֹת צִיּוֹן"**. כמו ילד שמזמן לא התרחץ והלכלוך נדבק לגופו, שהניקיון שלו כרוך בצער וכאב, ואם הלכלוך כבר הגיע עד לזיהום ומוגלה הטיפול יהיה כואב עוד יותר. זה אמנם עונש, אבל זה ביטוי של אהבה. הקדוש ברוך הוא בעצמו יורד ל"טפל" בלכלוכים שלנו, לנקות ולתקן את אשר הבאנו על עצמנו.

וכאן, בסיומה של הפרשה, אומרים לנו את אותו הדבר - רק בצד ההפוך: אם בני ישראל יחטאו בצורה ממושכת, מזהירה התורה, הם "יתחייבו כליה". כלומר, ה' יחליט שהוא כבר איננו מעוניין להתעסק בניקיון שלהם. עונש "כליה" איננו עונש של תיקון וניקיון, אלא כמו החלטה שכבר אין סיכוי ואין טעם לטפל יותר.

נתאר לעצמינו איש חינוך שמטפל בתלמיד בעייתי ומאתגר. הוא מזהיר אותו וצועק עליו ומטיל עליו סנקציות ובוחן אותו על כל צעד בשבע עיניים. אך בשלב כלשהו אוזלים לו הכוחות, והוא מחליט שלא להתייחס לאותו תלמיד כלל. ביום

4. ישעיהו ד, ט.

ו. ובלשון הכתוב: רק אתכם ידעתי גו' על כן אפקוד עליכם את כל עונותיכם (עמוס ג, ב). - נת' באוה"ת (להצ"צ) איכה (נ"ך ח"ב) ע' א"סב. א"סז.

ז. ראה תניא פמ"ד. תניא ח"ב בהקדמה. ועוד.

ח. ראה ח"ב ופי' מהר"ק לפרש"י כאן.

ועבירות פוגעות בנו. באופן עמוק יותר, התובנה הזו מראה לנו שלקדוש ברוך הוא **אכפת מאתנו**, שהוא קובע עבורנו את החוקים כי הוא רוצה את הטוב בעבורנו משום שאנחנו חשובים בעיניו.

הנושא כאן הוא הקשר בין הקדוש ברוך הוא לביננו, שמצוי בעצם מערכת החוקים שהקדוש ברוך הוא נתן לנו. וכשאנחנו מגיעים לסוף הפרשה, אומרים לנו את אותו המסר - רק במילים ההפוכות. יהודי שעובר עבירה, גורם לכך שבמקום קשר של קרבה ואכפתיות בינו לבין הקדוש ברוך הוא, תיווצר "חציבה והפרדה". בכל מעשה של עבירה, יהודי 'חוצב' ומפריד את עצמו מהקדושה ומהקשר עם ה', חס ושלום.

במקביל לעניין "ה' - נאמן לשלם שכר" בתחילת הפרשה, אשר תשלום השכר מורה על "נחת רוח לפנייה" אצל הקדוש ברוך הוא, ועל ההנאה שיש לו מעבודת בני ישראל -

בא עניין "ומה הנאה יש לי בכם", שלילת ההנאה.

היסוד השני הוא **"נאמן לשלם שכר"**: הסברנו כי העובדה שה' מעמיד אותנו בניסיונות נועדה לתת לנו שכר גדול כשנצלח אותם ונעמוד בהם. אם נעמיק בדברים נבין שזהו שוב ביטוי של קשר ואהבה גדולה. השכר הוא ביטוי לכך שאכן מגיע לנו, שבעיניו של הקדוש ברוך הוא יש משמעות למה שאנחנו עושים, שיש לו "הנאה" משמירת המצוות שלנו.

אם כן, הנושא בחלק השני הוא החשיבות של המעשים שלנו בעיני ה'. ובסוף הפרשה אומרים לנו את אותו מסר, במילים הפוכות: אם לא נשמור את דבר ה', חלילה, התוצאה תהיה "שלילת ההנאה" של הקדוש ברוך הוא, כביכול. ה' לא ירצה במעשים שלנו, ובמקום להסב לו נחת - הפעולות וההתנהגויות שלנו יהיו חסרות משמעות בעיניו.

ובמקביל לעניין "אלוקיכם - דיין להיפרע" בתחילת הפרשה, אשר זה שהקדוש ברוך הוא פונה להתעסק עם איש ישראל

ד. תשא לז, א. וראה גם באר מים חיים (לאחי המהר"ל) לפרש"י כאן.
ה. פרש"י ויקרא א, ט. ועוד.

להיפך, המטרה היא לקרב אותנו עוד ועוד אל ה'. המילים "אני ה' אלוקיכם" הן מילים אופטימיות, הנוסכות בנו עידוד ותקווה. ה' רוצה להיות "אלוקינו", הוא אוהב את המצוות שאנו מקיימים ולכן נותן עליהן שכר, וגם אכפת לו שנהיה נקיים וטהורים ולכן הוא 'מכבס' אותנו בעת הצורך. ה' איננו רוצה להיפרד מאיתנו, וגם אנחנו איננו רוצים להיפרד מה'.

זהו העיקרון העמוק הטמון כאן: "יהודי איננו רוצה ואיננו יכול להיות נפרד מאלוקות". גם אם זה לא תמיד מורגש ונראה כך, זו עובדת חיים בלתי משתנה. המניע האמיתי לקיום המצוות ועמידה בניסיון הוא לא התועלת האישית שתצמח לי מזה או הרתיעה מהעונש, אלא האמת האמיתית - שהמצוות הן הדרך שלנו להתחבר באופן עמוק לקדוש ברוך הוא.

תרגול מעשית

לכל אחד מאיתנו יש תחום בעבודת ה' שבו יש לו קושי, ניסיון שהוא נכשל בו שוב ושוב. הנה טקטיקה חסידיית שתעזור לנו להתגבר ולנצח בהתמודדות הבאה: נקדיש כמה דקות למחשבה כי הניסיון הזה בוחן את הקשר שלנו עם ה'. אם חלילה לא עמדנו בו, איבדנו את הקשר עם ה' לאותו רגע. אם נחשוב על כך ברצינות, הניצחון יהיה הרבה יותר קל להשגה.

צידה לדרך

יהודי אינו רוצה ואינו יכול להיות מנותק מאלוקות!
(היום יום, כה תמוז)

הראשון התלמיד מרגיש משוחרר ונטול מרות ויכול לעשות ככל העולה על רוחו, אבל כעבור תקופה הוא יתפוס עד כמה המצב שלו חמור, שהתייאשו ממנו וכבר לא מאמינים שהוא יכול לתקן.

כאשר ה' אומר לעם ישראל שהם יתחייבו כליה, ה' ישמור, הוא למעשה אומר להם שהוא 'מרים ידיים' מהם. והתוצאה של ההתרחקות הזו היא עצמה מחוללת את ה"כליה", כי בלי הקרבה לקדוש ברוך הוא אכן אין חיים.

סיומת אופטימית

ההתבוננות הזו, על שלושת חלקיה, נועדה לזעזע באופן עמוק ולגרום ליהודי הרחוק ביותר לאזור כוחות ולהתגבר על כל ניסיון שעומד בדרכו. ואת זה רואים בלשון של התורה עצמה, כפי שמסביר הרבי:

למרות שהחידוש שבאזהרה כאן ביחס לאמור בהתחלת הפרשה הוא צד השלילה, "הא אם תטמאו אני אלוקיכם" - מכל מקום נאמר בכתוב "אני ה' אלוקיכם".

כי המטרה היא [לא שיבוא חס ושלום מצב כזה, כי אם] שיתקיים "אני ה' אלוקיכם" - שתהא קיימת ה"הנאה... בכם", וממילא "אני - ה' אלוקיכם".

למרות שבסוף הפרשה ה' מדבר על התוצאה הגרועה ביותר שעלולה להתגשם בעקבות החטאים - "אני אלוקיכם", חלילה, הוא לא אומר זאת במפורש. זה מופיע רק ברמז, בעוד במילים המפורשות נאמר המסר ההפוך, החיובי: "ושמרתם את משמרת... אני ה' אלוקיכם".

הסיבה לכך היא שהמטרה של איסורי העריות איננה לתת ליהודי אפשרות להתנתק מה', אלא

איך להתנהג עם מתנגדים חריפים למסורת?

(אגרות קודש, כרך טו, אגרת התשענ)

במה ששאל: איך להתנהג עם כאלו המחרפים וכו' [מתנגדים בצורה חריפה ובמילים קשות ובוטות נגד] ענייני יהדות?

תשובתי היא שמהנכון [הדרך הנכונה היא] שלא להיכנס עם אנשים אלה בשקלא וטריא [משא ומתן, דיון] ופלפול [ויכוח]... זאת מפני שרוב האנשים הנוהגים כ"ל [שמתנהגים בצורה הזו] הוא מפני המידות שבלב [אמוציות ורגשות] ולא מפני השכל שבמוח [טענות ענייניות ונימוקים רציונליים], ולכן אין טעם לנסות ולשכנע אותם אחרת. וברובא דרובא [ברוב מוחלט של המקרים] הרי זה תוצאה מאכזבה ואי שביעת רצון מסדר חייהם.

ולכן, לאחר שיסיימו דבריהם, יש לומר להם בניחותא [בנחת ובצורה רגועה] שאפילו על ספק וספק ספיקא [גם אם בעיניהם האמונה והמחויבות לקיום מצוות אינן אמיתות ודאיות אלא אפשרות ברמת 'אולי'], גם כן כדאי שיתנהגו באורח חיים המסורתי, ולו בגלל שייתכן שזו האמת. ולכך יש להוסיף את זה שגם אם הם לא מאמינים בה' ובתורה, לא אמורה להיות להם התנגדות ערכית או מוסרית לקיים אורח חיים מסורתי - שהרי פשיטא [מובן מאליו] שאין זה נגד מצפונם [מצפוננו] של זה האומר בפיו שאינו מאמין, שבכל זאת ייח תפילין, יאכל כשר וכו'.

הטענה הצפויה על כך היא שאדם שאינו מאמין ובכל זאת מקיים מצוות לוקה בצביעות, אך יש לדעת שהמקור לטענה הזו הוא דווקא היצר הרע, שמחפש דרכים למנוע מהאדם לקיים מצוות ומשתמש בטיעונים מוסריים ומצפוניים. ועל טענת היצר הרע שהנהגה כזו לקיים מצוות בלי להאמין צביעות היא, המענה בשבילם היא [הוא] שלטיעון הזה אין שום תוקף, כי לא מרוויחים דבר מ'ההצגה' הזו, מפני שאם יעשו כך אין הם מרמים את סביבתם לאיזה פניה [בשביל להשיג תועלת] גשמית, כיוון שלצערנו קיום המצוות לא תמיד מביא לכבוד נוסף מהסביבה...

והאמת היא שאין בזה באמת משום צביעות כלל, אלא שכאשר הוא מקיים מצווה זה נעשה בכנות מוחלטת, גם אם הוא עצמו לא מודע לכך. כיוון שבעצם, איש הישראלי [יהודי] רוצה לקיים כל המצוות, ורק שיצרו אנסו [היצר הרע שלו גובר על רצונו הפנימי]. ולכן, כשמקיים בפועל מצווה הרי הוא עושה ענין שאינו נגד רצונו וכרוך בצביעות, אלא משהו שמשותקק אליו בכל נקודת נפשו - פנימיות הלב.

במכתב הקצר שלפנינו, הרבי מנחה אדם כיצד לנהוג מול אנשים שמתנגדים בצורה חריפה ובוטה למסורת ולקיום המצוות.

האם הדרך היא להתווכח? לנסות לשכנע? או דווקא להציע לאנשים כאלה לנסות לקיים מצווה למרות שאינם מאמינים, לטענתם?

הביאור מופיע בגופן כזה. מילים שעוזרות לשטף הקריאה הכנסנו ללא סוגריים, מילים שמבארות מושגים או מילים - מופיעות בתוך סוגריים.

על תפקידם של ה'משפיעים'

בשנת תשל"ז עורר הרבי על הידוש מוסד המשפיעים בקרב אנ"ש, והעניק קונטרס 'אהבת-ישראל' בהתיימתו לכל משפיע

"כ"ק מו"ח אדמו"ר מינה אותו"

בהתוועדות שבת קודש פרשת שמות² הביא הרבי את דברי חז"ל במסכת מנחות: "רבי יהודה מוריינא דבי נשיאה הווה", ופירש רש"י: "והיה להם לבית רבי מורה הוראות ועל פיו היו עושין כל דבריהם". כלומר, למרות שרבי היה מסדר המשנה וכו' והיה בעצמו פוסק גדול, בכל זאת מינה את רבי יהודה בר אילעי (שהיה "קבצן") למורה הוראות בביתו.

וכאן אמר הרבי: "יש לקשר זה עם המדובר אודות ההכרח שבכל מקום ומקום שבו דרים יהודים, ובפרט במקום שבו נמצאים תלמידים שלמדו ב"תומכי תמימים", או תלמידים של תלמידי "תומכי תמימים" - יהיה "משפיע" שידריכם וכו'.

ואל יטען בעל הבית אשר כיוון שהוא עשיר והוא הנותן לו פרנסה ועד שהוא הנותן לו את הבגדים לבוא לבית-המדרש, כיצד ייתכן שישמע לקולו ויתחשב בדעתו וכו' - הרי המשפיע הוא "קבצן" הן בגשמיות והן ברוחניות ואינו שייך לזה וכו' - יש לזכור אשר "אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא" - והם רבותינו נשיאינו עד לכ"ק מו"ח אדמו"ר, התובעים ממנו עניין זה ו"אתפריעו כל נהורין" - כ"ק מו"ח אדמו"ר מינה אותו למשפיע ולכן עליו לעסוק בדבר.

וסדר הדבר אינו באופן כזה שיישב וימתין עד שיהיה [המשפיע עצמו] בתכלית השלימות ורק אז יתעסק עם הזולת - שהרי אין די זמן לחכות, כמבואר בקונטרס "ומעיינן" שסדר העבודה צריך להיות כך שבכל הבא לידו יתעסק מיד, שהרי "הנה זה עומד אחר כתלנו" . . . וכן אל ימתין עד אשר ה'מושפע' יפנה אליו ודווקא כאשר תזדמן שאלה קשה שאף אחד לא יידע להשיב עליה, אזי יורה מה לעשות - אלא סדר ההנהגה הוא אשר הוא בעצמו צריך ללכת אל הזולת ולעורר אותו."

ברשימת פועלו של הרבי, המופיעה בראש מהדורות 'היום יום' (שנדפסה משנת תשמ"ב ואילך) כתוב: "תשל"ז . . מעורר לחדש את עניין ה"משפיעים" ו"משפיעות" . . ובקשר לזה - מוציא לאור קונטרס "אהבת ישראל" - הוצאה מיוחדת להמשפיעים שי".

בי"ט בכסלו תשל"ז עורר הרבי לראשונה על נושא זה וכה אמר¹: "ישנו עניין מיוחד שתחילתו בחסידים ויש להשתדל שיבוא בפועל בכל מושבותיהם של חסידים והוא - התקנה שהיתה מאז ומקדם, ובפרט בדורות האחרונים עד ל[תקופתו של] כ"ק אדמו"ר [מוהרש"ב] נ"ע (לפני שהיה בלבול בעולם וכו'), אשר בכל מקום שבו נמצאים אנ"ש, חסידים, או יהודים שיש לקוות אשר בקרוב ממש ילמדו את תורת החסידות ואת תורת חב"ד ופירושה - יהיה יהודי אחד שיקבל על עצמו את תפקיד ה"משפיע"..."

הרבי מוסיף ומפרט את תפקיד המשפיע: "תפקידו של המשפיע הוא - להשפיע ולהפיץ את תורת החסידות, להראות דרך בעבודת ה', ועליו להיות כזה שבפניו יוכל אדם לגלות נגיעי לבבו וכו' וכו', כולל - כל העניינים הדרושים למשפיע.

במילים פשוטות יותר: כל מי שמשער בעצמו שביכולתו להוסיף באיזה עניין, להדריך בעניין מסויים, אם בתורה, אם בעבודה ואם בגמילות-חסדים או בעבודת התפילה וכיוצא בזה - יתחיל מיד לפעול בדבר בדרכי נועם ובדרכי שלום."

הרבי מדגיש: "וכמובן - יש להשתדל שלא תהיה שפלות של שקר, כפי שאדמו"ר הזקן מזהיר בהקדמת ספר התניא (לפני התחלת הלימוד בספר התניא) - והראויים לזה יתנדבו לעסוק בדבר. ועל-פי הפסק-דין אשר מי שהגיע להוראה ואינו מורה הרי הוא כמי שלא הגיע להוראה ומורה, מובן שהנוהג בשפלות של שקר, הרי מלבד זאת שאינו עובד עבודתו וחסר לו עניין. שמחוץ לו, לוקח על עצמו אחריות גדולה ביותר."

2. שם עמ' 380 ואילך.

1. שיחות-קודש תשל"ז עמ' 346 ואילך.

הרבי חזר אפוא ועורר: "ובכן, יש להשתדל אשר: (א) עד ראש-חודש שבט ימונה משפיע בכל מקום ומקום, (ב) ובמקום שכבר ישנו משפיע יקבלו את מרותו ויקיימו את הוראותיו וכו".

"אין להירתע מפני האחריות"

ואכן, בהתוועדות יו"ד שבט הודה הרבי להמשפיעים ועודדם בפעולותיהם. בין השאר אמר: "כיוון שמפני כמה סיבות אין הזמן גרמא לענות לכל אחד ואחד מהמשפיעים בפני עצמם - מנצלים אפוא את ההזדמנות הנוכחית, במעמד כמה עשירות מישראל - כדי לעודדם, אשר הולכים הם בשליחותו של הקב"ה לעשות לו יתברך דירה בתחתונים, ובמילא אין להם ממה לחשוש, שהרי "שלוחו של אדם כמותו" ו"איני מבקש אלא לפי כוחו" ו"הבא ליטרה מסייעין אותו". ובפרט על-פי הדיוק שמדייק אדמו"ר הזקן ד"לטהר", היינו לטהר אחרים, שאזי, מלבד ש"הקב"ה עוזרו" נוסף גם העניין ד"מסייעין אותו".

בשיחתו התייחס הרבי גם לאחריות התפקיד והחשש שעלול להתעורר אצל המשפיעים מפניו: "ועל-פי זה יובן גם מדוע אין להירתע מפני האחריות כו', שהרי ייתכן שהוא "ראוי להוראה", ובמילא עליו להורות הוראה ודין, ועל-דרך זה גם בנוגע ליראת ה' ואהבת ה', יראת התורה, אהבת התורה ואהבת-ישראל - כפי שעליו להורות בכל ענייני התורה.

ומכך מובן שעליהם למסור את עצמם לגמרי ובפרט ביחס לאלו שכבר נתמנו - ומהם יראו וכן יעשו רבים, וישר כוחם וגדול זכותם ואשרי חלקם, לקרב לבם של בני-ישראל לאבינו שבשמים... והזכות היא הן בכך שהקב"ה נותן הצלחה בעבודה קדושה זו, והן בנוגע לברכה ולהצלחה בענייניהם הפרטיים.

ויהי רצון שמהם יראו וכן יעשו באותם מקומות אשר מאיזה סיבה שתהיה, טרם מינו משפיע, ועל דרך זה גם לגבי משפיעות - ועל-ידי כולם יחד יזכו להעמיד "בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו", אשר יעמדו במעמד ובמצב של "צבאות ה'" וילכו באופן של "ובני-ישראל יוצאים ביד רמה", לקבל פני משיח צדקנו, בקרוב ממשי".

"כאשר ירגיש שאיננו יכול..."

קודם לדברים הנ"ל ביאר הרבי את אופי המשפיע ועבודתו: "לפיכך דייקו, ובנידון דידן

נתנו את התואר "משפיע" דווקא, שמשמעו השפעה באופן של "שפע" דווקא: על המשפיע להוריד את עצמו, להתבונן באופן ההשפעה ולצמצם את עצמו לפי כוח המושפעים ולפי כלי הבנתם והשגתם. וכאשר ירגיש שאיננו יכול לנתק את עצמו ממושפיעיו, ומן העולם בכלל - הרי זו ראייה שממלא תפקידו כראוי ורק אז יראה הצלחה במושפיעיו ויתן להם דבר שיש בו ממש.

וממילא, לא יצטרכו לשוב ולבוא אל המשפיע מחר ומחרתיים - כיוון שהם עצמם כבר נעשו "טופח על מנת להטפח", והמושפע עצמו נהיה משפיע, כיוון שאינו נוטה "לברוח" מן העולם ולשוב למקורו, אל המשפיע, אלא הוא ממלא תפקידו בעולם, לעשות לו יתברך דירה בתחתונים, כנ"ל בארוכה".

"קונטרס אהבת ישראל עם התימתי"

בליל יום ה', אור לערב שבת-קודש פרשת החודש תשל"ז, השמיע הרבי שיחה מיוחדת, שלאחר מכן אף הוגהה על ידו (נדפסה בלקוטי-שיחות כרך י"ז עמ' 493 ואילך) בנושא המשפיעים.

במהלכה הודה הרבי למקומות שבהם נתמנו כבר משפיעים ("נתינת תודה, תודה חמה") ועושים מלאכתם כדבעי ובזריזות. וזירז את כל היתר ללכת בעקבותיהם ("במקומות אלו שמאיזו סיבה שתהיה עדיין לא מינו משפיעים ומשפיעות יעשו זאת בהקדם").

וכאן בישר הרבי על העובדה, שמכיוון שיסוד כל התורה כולה, ההשפעה והתוצאות, צריכים להיות מיוסדים על "ואהבת לרעך כמוך": "הרי מובן שהמשפיעים והמשפיעות צריכים להיות חדורים, ביתר שאת וביתר עוז, בידיעת ובהכרת העניין דאהבת-ישראל. ולכן, ידפיסו, בלי נדר, את הקונטרס "אהבת ישראל" הוצאה מיוחדת עבור המשפיעים והמשפיעות. ועליהם ללמוד את העניינים שבקונטרס באופן ד"אליבא דנפשיה" ובוודאי יפעול הדבר על פעולתם כמשפיע - לאנשים ולבנים, וכמשפיעה - לנשים ולבנות. וזכות הרבים מסייעתם לפעול בכל זה בהצלחה רבה ומופלגה".

הרבי המשיך: "בנוגע לפועל: אלו שכבר נתמנו למשפיעים ולמשפיעות, וכבר החלו לפעול במילוי תפקידם בתור משפיעים ומשפיעות, ועל-אחת-כמה-וכמה אלו שכבר עשו בזה כדבעי - יקבלו את הקונטרס עם התימתי על כל קונטרס.

להפוך קודש לחול?

רבי אלעזר המודעי אומר: המחלל את הקדשים, והמבזה את המועדות, והמלבין פני חברו ברבים, והמפר בריתו של אברהם אבינו, והמגלה פנים בתורה שלא כהלכה – אף על פי שיש בידו תורה ומעשים טובים, אין לו חלק לעולם הבא (פירקי אבות, פרק ג, משנה יא)

הנקודה המשותפת לחמשת הדברים המפורטים במשנה היא שבכולם האדם מתכוון לבטל דבר שבקדושה שהתחדש על ידי פעולה של בן אדם:

"המחלל את הקדשים" - רוב ענייני הקדשים הם דברי חולין שאנשים הקדישו אותם, כמו בהמה שהקדישו אותה לקורבן, תרומות ומעשרות ועוד. מי ש"מחלל" את הקדשים מתכוון להפר את אותה קדושה ולהחזיר את הדבר שהתקדש למצב החולין שבו היה קודם לכן.

"המבזה את המועדות" - בשונה מקדושת השבת שקבועה ולא תלויה בבני האדם, קביעת המועדים נמסרה לבית דין והם אלו שהופכים את הזמן של ימי החול לימים טובים וזמנים קדושים. מי שמבזה את הימים האלו מתכוון לבטל את אותה קדושה.

"המלבין פני חברו ברבים" - חברות ואחוה נוצרות מהתנהגויות ומעשים של בני האדם זה לזה. מי שמלבין פני חברו ברבים, הרי לוקח את אותו כוח מופלא של יצירת חברות חיובית ומשתמש בו למטרה ההפוכה בדיוק, כדי לפגוע ולבייש.

"המפר בריתו של אברהם אבינו" - את ברית המילה והקדושה שהיא משרה עלינו, הנחיל לנו אברהם אבינו. מי שמפר את הברית, מתכוון לחלל ולהפקיע את הקדושה הזו.

"המגלה פנים בתורה שלא כהלכה" - הידע וההבנה בתורה מצטברים במהלך הדורות, ונקנים על ידי לימוד של האדם מרביתו, והמטרה היא לדעת כיצד להתנהג על פי התורה וליישם את הדברים. מי שמגלה פנים בתורה שלא כהלכה, לא רק שלא מקיים את הדברים הלכה למעשה, אלא מנצל את הידע שלו בתורה כדי לטעון בשם התורה נגד ההלכה.

על התנהגויות אלה נאמר שמי שעושה כך אין לו חלק לעולם הבא, מפני שבזה הוא פוגע ביסוד עיקרי שקבע הקדוש ברוך הוא. ה' העניק לכל יהודי את הכוח להפוך את החול לקודש ולהחזיר קדושה לדברי החולין, ויהודי שמנצל את הכוח הזה למטרה הפוכה - פוגע בתכלית השליחות בעולם.

(ביאורים לפרקי אבות, כרך א, עמוד 158)

והנה ה' ניצב עלי

הכל צפוי, והרשות נתונה, ובטוב העולם נדון, והכל לפי רב המעשה (פירק ג, משנה טו)

הכול צפוי - מלך מלכי המלכים צופה ומביט בהנהגתו של כל יהודי פרטי פרטים. כלשון המפורסמת של אדמו"ר הזקן בספר התניא: "והנה ה' ניצב עליו, ומלוא כל הארץ כבודו, ומביט עליו ובוחן כליות ולב אם עובדו כראוי". לכן על האדם להיות זהיר בכל פרט בהתנהגותו.

ועל כך ממשיכה המשנה ואומרת:

והרשות נתונה - מאחר שהקדוש ברוך הוא "מלא את כל הארץ ממש בזמן ומקום", כדי שהאדם יוכל לעשות משהו בכלל, ובטח כדי שיוכל לעשות משהו נגד רצון ה', חס ושלום, דרושה נתינת כוח מיוחדת על זה מלמעלה. ואכן, יכולת הבחירה הזו נתונה במיוחד לאדם לשם כך, כמו שנאמר בפסוק: "החיים והמוות נתתי לפניך, הברכה והקללה, ובהרת בחיים". וכאשר אדם מתבונן בזה שהקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו נותן לו בחירה חופשית בכדי שיוכל לקיים את הציווי "ובהרת בחיים", הוא מקיים את הציווי מתוך אהבה והתמסרות.

ועוד אומרת המשנה:

הלוקת מטבעות ספונטנית

תאריך: י"ג תשרי תשמ"ה

בי"ג תשרי תשמ"ה, הרבי יצא מ-770 לביקור באוהל הקדוש, ובדרכו לעבר הרכב שהמתין לו חילק מטבע של ניקל (חמישה סנטיים) לכל ילד. אך החלוקה קיבלה תפנית מפתיעה, כאשר הרבי סיים לחלק מטבעות לכל הילדים שעמדו במקום, והחל לחלק גם לבחורים הצעירים שעמדו שם.

מהר מאד התאספו עוד ועוד בחורים, נדחפו והושיטו יד כדי לזכות לקבל מהרבי מטבע לצדקה. הלחץ גבר ונוצרה מהומה, ובכדי לשמור על הסדר הוציאו מתוך 770 שולחן עץ ארוך והעמידו אותו בין הרבי לבין הקהל, ואת ההתרחסות הנדירה הזו מתעדת התמונה שלפנינו.

אצל הרבי היו כמה וכמה "חלוקות", כמו חלוקה של קונטרסים וספרי תניא, חלוקת "כוס של ברכה" וכמובן חלוקת השטרות והמטבעות לצדקה. חלק מהחלוקות היו מיועדות לקהל מסוים, כמו חלוקה לילדים, לשלוחים, לטנקיסטים ולמשפיעים וכן הלאה, וחלק היו מיועדות לציבור הרחב כולו.

לרוב, היה מדובר במעמד 'רשמי'. אך היו גם חלוקות ספונטניות, שעם הזמן הפכו לחלק משגרת הזמנים של הרבי. חלוקה כזו הייתה חלוקת המטבעות לצדקה לילדים. כשהרבי היה נכנס ל-770 לתפילה וכשהיה יוצא בחזרה, הרבי היה מחלק מטבעות לצדקה לילדים שהתגודדו בכניסה.

ובטוב העולם נידון - כשאדם עומד לפני המלך, נחשבת אפילו פגיעה קלה בכבוד המלך למרידה במלכות. והרי כל אדם יודע בעצמו האם התנהגותו מתאימה והולמת לפני ה'. אך על כך אומרים לנו: הקדוש ברוך הוא ברחמיו המרובים מוצא לימוד זכות עלינו, ודן אותנו בחסד ובטוב.

מכאן עלינו ללמוד שגם אחד כלפי השני עלינו לנהוג לפני משורת הדין, וכך יתנהגו גם איתנו מלמעלה. ועל כך מוסיפה המשנה ואומרת:

הכול לפי רוב המעשה - האדם יכול להרבות ולהגדיל את הזכויות של המצוות שמקיים. למשל, כשנותן צדקה יחלק את הסכום לפעיונות רבות, ובכך הוא מכפיל את הזכויות שלו.

(ביאורים לפרקי אבות, כרך א, עמוד 175)

פרשת אחרי-קדושים

דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדושים תהיו, כי קדוש אני ה' א-להיכם (ויקרא, פ"ק יט, פסוק ב)

יהודים קדושים

פְּרָשָׁה זוֹ נִאֲמָרָה בְּהַקְהָל, מִפְּנֵי שָׂרַב גּוֹפֵי תוֹרַת תְּלִיזִין בָּהּ (ויקרא רבה, כ"ד, ה)

ישנן שתי דרכים לעורר את הקהל לתשובה ומעשים טובים. דרך אחת היא להדגיש את חומרת האיסורים ולתאר את העונש עליהם, והדרך השנייה היא להבליט את היוקר והעילוי של התורה ומצוותיה ואת גודל מעלת היהודי.

מדברי המדרש אנו למדים שיש להעדיף את הדרך השנייה. כאשר מקהילים יהודים כדי למסור להם "גופי תורה", יש לפתוח בהדגשת גודל מעלתם של ישראל - "קדושים תהיו כי קדוש אני", שקדושתם של ישראל קשורה לקדושתו של הקדוש ברוך הוא ונובעת ממנה.

(הרבי - התוועדות שבת פרשת אחרי-קדושים תשמ"ח)

יהודי יכול להיות "כמוני"

יְכוּל כְּמוֹנִי? תְּלַמֵּיד לֹמַר: "כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי" - קְדָשְׁתִּי לְמַעַלָּה מִקְדָּשְׁתְּכֶם (ויקרא רבה, כ"ד, ט)

חסידים היו אומרים: "יכול כמוני" - יהודי אכן יכול להיות "כמוני", כמו הקדוש ברוך הוא, כביכול; "תלמוד לומר" - והכוח לזה מגיע מהתורה; "כי קדוש אני - קדושת למעלה מקדושתכם" - שקדושתו של הקדוש ברוך הוא למעלה, מגיעה ונובעת "מקדושתכם", מקדושתם של בני ישראל, כביכול.

(הרבי - לקוטי שיחות, כרך ז, עמוד 311)

פרשת אמור

ללמד זכות על כל יהודי

שם הפרשה, אמור, גם הוא נושא הוראה בעבודת ה': אָמֹר! הרבה באמירת דברי שבח ולימוד זכות על כל יהודי באשר הוא.

ועצם הדיבור על הטוב שביהודי, מעורר ומחזק את אותו טוב. וזהו קל וחומר: אם הדיבור בגנותו של הזולת מעורר ומגלה את הרע שבו, בוודאי שהדיבור בשבחו מגלה את הטוב שבו.

(הרבי - לקוטי שיחות, כרך כז, עמוד 158)

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה: אָמַר אֶל הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן, וְאִמַּרְתְּ אֲלֵיהֶם לִנְפֹשׁ לֹא וְטָמֵא בְּעַמְּיִי (פ"ק כ"א, פסוק א)

"אמר... ואמרת" - להזהיר גדולים על הקטנים (רש"י)

להזהיר גדולים על הקטנים

בשלושה איסורים הדגישה התורה במיוחד את עניין החינוך, "להזהיר גדולים על הקטנים": אכילת דם, אכילת שקצים וטומאת כוהנים.

יש בזה שלוש הוראות בחינוך:

אכילת דם מסמלת התנהגות מושרשת באדם, שהרי בני ישראל היו

ווארט הסידות

רעיונות קצרים מתורת
החסידות על פרשת
השבוע - רעיון אחד
לכל יום

ישנו העניין של
"הקהל" בתורה, על
ידי זה שכמה וכמה
מישראל נקהלים
יחדיו על מנת
ללמוד תורה. ובפרט
בנוגע ללימוד תורת
החסידות - אלו
שהם כבר חסידים
צריכים להקהיל
יהודים נוספים
שנמצאים בסביבתם
וללמוד עמהם
חסידות.

(שיחת שבת פרשת
מסעי תשכ"ז)

שטופים בדם. מכך שבכל זאת הצטוונו להזהיר על כך את הקטנים, אנו רואים שאין מקום לטענה שאי אפשר להשפיע על המחונך בדבר שכבר הורגל בו.

אכילת שקצים מסמלת התנהגות נחותה וגסה ביותר, שכן שקצים הם דבר שנפשו של אדם קצה בהם. בכל זאת הצטוונו להרחיק את הקטן מזה, וכך אין מקום לטענה שבגלל גסותו של המחונך אין סיכוי שייכנסו באוזניו דברי החינוך והתוכחה.

טומאת כוהנים מייצגת דברים הנשגבים מבינת אנוש, שכן עצם מושגי הטומאה והטהרה הם על-שכליים. ובכל זאת הצטוונו לחנך את הקטנים גם בעניין זה, ומכאן שאין מקום לטענה שקשה להעביר למחונך דברים שתלויים באמונה וקבלת עול.

(הרבי - לקוטי שיחות, כרך ב, עמוד 680)

לזהור ולהאיר עם פשוטי העם

האמירה "להזהיר גדולים על הקטנים" מלמדת אותנו דבר נפלא: כיצד יכולים הגדולים בתורה ועבודת ה' 'לזהור' ולזכות בגילוי אור נעלה? דווקא בזכות עבודתם עם פשוטי העם, "על ידי הקטנים".

(הרבי - לקוטי שיחות, כרך ז, עמוד 151)

שלוש בהמות

שור או כֶּשֶׁב או עז פי יולד והיה שבעת ימים תחת אמו, ומיום השמיני והלאה ירצה לקרבן אשה לה' (פרק כג, פסוק כז)

לפנינו שלושה סוגים כלליים של נפש בהמית:

שור - נפש בהמית בעלת עוצמה רבה, כמו שור בעל כוח רב לבעוט ולנגוח, ויש להשקיע כוחות רבים כדי לבטל את ישותה ואת בהמיותה.

כבש - נפש בהמית חלשה ורכה, שאין צורך בביגיעה רבה כדי לתקן ולזכך אותה.

עז - נפש בהמית תקיפה ביותר, בעלת ישות וגאווה שהן חלק מעצם האישיות שלה, ולכן כאן דרושה ביגיעה גדולה עוד יותר בתיקון.

(הרבי הרש"ב - קונטרס התפילה, עמוד 20)

לא להפסיק לתת

וּבְקִצְרְכֶם אֶת קִצְרֵי אֶרְצְכֶם לֹא תִכְלֶה פֶּאת שְׂדֵךְ בְּקִצְרְךָ וְלִקְטֵי קִצְרְךָ לֹא תִלְקֹט, לְעַנִּי וְלְגֵר תַּעֲזֹב אִתָּם אֲנִי ה' אֱ-לֹהֵיכֶם (פרק כג, פסוק כב)

(פרק כג, פסוק כב)

בתקופת חג הפסח נותנים הרבה לצדקה. לפני החג תורמים ל"מעות חייטים", ובעת עריכת הסדר מכריזים "כל דכפין ייתי וייכול" ומארחים לשולחן את הרעבים והנוזקים. לכן, באופן טבעי, לאחר החג נחלש הרצון לתת צדקה. דווקא משום כך, מזהירה התורה בזמן הזה לא להסתפק בצדקה שנתנו עד עכשיו אלא להוסיף ולתת עוד ועוד.

(הרבי - שיחת פסח שני תשמ"ז)

המשך מעמוד 15

הלימוד בקונטרס אהבת-ישראל יוסיף - אצל המשפיעים והמשפיעות (על ידיהם) גם אצל המושפעים והמושפעות - ב"כולנו כאחד" ועל-ידי זה יתוסף גם ב"ברכנו אבינו", ועד לברכה הכללית, המיוחדת והעיקרית ד"ואתם תלוקטו לאחד אחד בית ישראל", והקב"ה יקח את כל אחד ואחת מישראל לחוד, ויקבצם כולם ביחד כ"עם אחד" ו"גוי אחד" - על-ידי תורה, שהיא תורת ה' אחד, ו"תורה אחת לכולנו" - ויביאם, כולנו יחד, לארצנו הקדושה, ובשמחה ובטוב לבב."

וכיוון שכל דבר צריך להיות מסודר, הרי כל אחד ואחת שרבים (היינו שלושה יהודים על כל פנים) מינו אותו, או אותה, למשפיע (או משפיעה) - ועל-אחת-כמה-וכמה אלו שכבר החלו לעסוק במילוי תפקידם כדבעי בתור משפיעים ומשפיעות - ימסרו במזכירות את שמם ואת כתובתם, בצירוף שם המקום (או האנשים) שהוא (או היא) נתמנו למשפיע (או משפיעה), ולאחר ההדפסה, יישלח אליהם, בלי נדר, קונטרס הנ"ל."

את דבריו סיים הרבי באיחול: "ויהי רצון, אשר

עת לדעת

מבוסס על הספר 'עת לדעת', מאת השליח הרב אברהם שמואל בוקיעט ע"ה מוקדש לעילוי נשמתו

ט' אייר

תקצ"ד

אדמו"ר מהר"ש נכנס בבריתו של אברהם אבינו. אביו, אדמו"ר הצמח צדק, עיכב את הברית עד השעה ארבע אחר הצהריים, ובשעת הברית אמר בשם סבו, אדמו"ר הזקן שמשמעות השם "שמואל" היא "שמו - אל".

יב אייר

תרט"ו

נולד הרב הגאון חסיד ר' יעקב מרדכי בזפלו, רב בפולטבה שבאוקראינה במשך למעלה משלושים שנה. היה מחסידי אדמו"ר מהר"ש, ואחד משלושת הרבנים שקיבלו ממנו "סמיכה" לרבנות. אחר כך היה חסיד ותלמיד-חבר של אדמו"ר הרש"ב.

יג אייר

תרנ"ג

אדמו"ר הריי"צ מתחיל להניח תפילין באופן גלוי, חודשיים לפני בר המצווה שלו. באותו יום אמר אביו, אדמו"ר הרש"ב, מאמר חסידות על הפסוק "וחזקת והיית לאיש".

תשי"ב

נפטר הוותיק וחסיד ר' ישראל אריה לייב, אחיו של הרבי, בגיל ארבעים ושלוש. נפטר בליברפול שבאנגליה, ועל פי בקשת הרבי הועלה ארונו לארץ ישראל והוא נטמן בחלקת חב"ד בצפת.

הרבי דאג שהבשורה על פטירתו לא תגיע לאימם, הרבנית חנה, כדי למנוע ממנה צער ויגון. ואכן, עד לפטירתה כעבור שתים עשרה וחצי שנים, הרבנית לא ידעה מזה.

מדי שנה ביום זה, הרבי היה אומר קדיש.

על פי הספר "הלכות ומנהגי חב"ד"

שבת קודש

פרשת אחרי-קדושים

ח אייר

- להפטרה קוראים את הפטרת **פרשת אחרי** ("הלוא כבני כושיים" - בעמוס, פרק ט, פסוקים ז-טו)¹.
- פרקי אבות - פרק ג.

יום שני

י אייר

יש שנהגו לצום אחרי חג הפסח שלושה צומות (וכן אחרי חג הסוכות): ביום שני בשבוע שאחרי החג, ביום חמישי שאחריו וביום שני הבא. זאת מחשש שמא מתוך שמחת החג והמשתה באו לידי עבירה². בימינו לא נוהגים בתענית הזו, אך אלו הם ימי רצון ויש להוסיף בימים אלה בלימוד תורה ובקיום המצוות בשמחה³.

יום המישי

יג אייר

במנחה אומרים תחנון⁴.
סוף זמן קידוש לבנה - ליל שישי, כל הלילה.

1. לוח כולל חב"ד.

2. טוש"ע ושו"ע-אדמוה"ז סי' תצב.

3. 'התוועדות' תשמ"ח ח"ג עמ' 258.

4. סידור אדמוה"ז, לפני "למנצח... יענך".

לחיות עם הזמן

זמני השבוע

תאריך	עלות השחר		זמן ציציית ותפילין	זריחת החמה	סוף זמן ק"ש	חצות היום והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה	צאת הכוכבים
	לפני הזריחה	לפני 72 ד'							
ו' ז' באייר	3.45	4.41	5.05	6.06	9.17	12.39	1.12	7.18.2	7.44
ש"ק, ח' באייר	3.44	4.40	5.04	6.05	9.16	12.38	1.12	7.18.9	7.44
א', ט' באייר	3.42	4.39	5.03	6.04	9.16	12.38	1.12	7.19.6	7.45
ב', י' באייר	3.41	4.38	5.01	6.03	9.15	12.38	1.12	7.20.3	7.46
ג', י"א באייר	3.39	4.36	5.00	6.02	9.15	12.38	1.12	7.21.1	7.47
ד', י"ב באייר	3.38	4.35	4.59	6.01	9.14	12.38	1.12	7.21.8	7.47
ה' י"ג באייר	3.36	4.34	4.58	6.00	9.13	12.38	1.12	7.22.5	7.48
ו' י"ד באייר	3.35	4.33	4.57	5.59	9.13	12.38	1.12	7.23.2	7.49

לוח ללימוד הרמב"ם ז' באייר ה'תשפ"ג – י"ד באייר ה'תשפ"ג

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	ז' באייר	הל' יסודי התורה פרק ד-ו.	פרק א' ליום מצות עשה. קסז לשבות.. רמח לדון.. אין לו.	מ"ע ג. ד. ט.
ש"ק	ח' באייר	פרק ז-ט.	מצות לא תעשה. א מצוה ראשונה.. קכב שלא לשבור.. בו.	מל"ת סג. סה. מ"ע קעב.
א'	ט' באייר	פרק יו"ד. הל' דעות.. בפרקים אלו. פרק א-ב.	קכג שלא להוציא.. רמד שלא לגנוב.. ממון.	מל"ת סד. מ"ע ח. ו. רו.
ב'	י' באייר	פרק ג-ה.	רמה שלא לגזול.. שסה שלא ירבה.. מאד. אלו הם.. ובין לא תעשה.	מ"ע רז. מל"ת שב. מ"ע רה. מל"ת שג.
ג'	י"א באייר	פרק ו-ז. הל' תלמוד תורה.. בפרקים אלו. פרק א.	וראיתי לחלק.. ספר המדע הלכותיו.. ספר נשים.. וח' מצות לא תעשה.	מל"ת רנו. שא. דש. שה.
ד'	י"ב באייר	פרק ב-ד.	ספר קדושה הלכותיו.. ספר קרבנות.. וי"ט מצות לא תעשה.	מ"ע יא.
ה'	י"ג באייר	פרק ה-ז.	ספר טהרה הלכותיו.. ספר שופטים.. בעזרת ש-ד'!	מ"ע רט.
ו'	י"ד באייר	הל' עבודת כוכבים וחקותיהם.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	משוך חסדך וגו'. ספר המדע והוא ספר ראשון.. הל' יסודי התורה.. בפרקים אלו. פרק א.	מל"ת י מז. ט. ו. ה. ב. ג. ד. טו. מ"ע קפו. מל"ת כג. כד.

פרשת	ירושלים	תל-אביב	חיפה	באר-שבע
	הדה"נ	הדה"נ	צה"ש	צה"ש
אחרי-מות קדושים	18:37	18:59	19:57	19:58
אמור	18:42	19:04	20:03	20:01

שניים מקרא ואחד תרגום

מוקדש לע"נ הרה"ת ר' מנחם מענדל הכהן ב"ר הרה"ת יהושע זעליק הכהן ע"ה
ומרת גאלדא בת הרה"ת מרדכי ירחמיאל חיים לימא ע"ה

פתח אהל מועד: ויסב ית תרין צפירין ויקים יתהון קדם
?? בתרע משפן זמנא: ה ונתן אהרן על־שני השעירים
גְרָלוֹת גּוֹרֵל אַחַד לַיהוָה וּגּוֹרֵל אַחַד לַעֲזָאוֹל: ונתן
אהרן על־שני השעירים גְרָלוֹת גּוֹרֵל אַחַד לַיהוָה וּגּוֹרֵל
אַחַד לַעֲזָאוֹל: ויתן אהרן על תרין צפירין עדבין עדבא
חד לשמא ד?? ועדבא חד לעזאזל: ט והקריב אהרן
את־השעיר אשר עלה עליו הגורל ליהוה ועשהו
חטאת: והקריב אהרן את־השעיר אשר עלה עליו הגורל
ליהוה ועשהו חטאת: ויקרב אהרן ית צפירא די סליק
עלוהי עדבא לשמא ד?? ועבדנה חטאתא: י והשעיר
אשר עלה עליו הגורל לעזאזל יעמדתיו לפני יהוה
לכפר עליו לשלח אתו לעזאזל המדברת: והשעיר
אשר עלה עליו הגורל לעזאזל יעמדתיו לפני יהוה לכפר
עליו לשלח אתו לעזאזל המדברת: וצפירא די סליק
עלוהי עדבא לעזאזל יתקם כד מי קדם ?? לכפרא עלוהי
לשלח יתה לעזאזל למדברא: יא והקריב אהרן את־זפר
החטאת אשר־לו וכפר בעדו ובעד ביתו ושחט
את־זפר החטאת אשר־לו: והקריב אהרן את־זפר
החטאת אשר־לו וכפר בעדו ובעד ביתו ושחט את־זפר
החטאת אשר־לו: ויקרב אהרן ית תורא דחטאתא די לה
ויכפר עלוהי ועל אגש ביתה ויכוס ית תורא דחטאתא די
לה: יב ולקח מלא־המחטה גחלי־אש מעל המזבח
מלפני יהוה ומלא חפניו קמרת סמים דקה והביא
מבית לפרכת: ולקח מלא־המחטה גחלי־אש מעל
המזבח מלפני יהוה ומלא חפניו קמרת סמים דקה והביא
מבית לפרכת: ויסב מלי מחתימא גומרין דאשא מעלוי
מדבחא מן קדם ?? ומלי חפנוהי קטרות בוסמין דקיקין
ויצל מגיו לפרכתא: יג ונתן את־הקמרת על־האש לפני
יהוה וכפה | ענן הקמרת את־הכפרת אשר על־
העדות ולא ימות: ונתן את־הקמרת על־האש לפני
יהוה וכפה | ענן הקמרת את־הכפרת אשר על־העדות
ולא ימות: ויתן ית קטורת בוסמא על אשתא לקדם ??
וחפי עננא קטרותא ית כפרתא די על סודתא ולא ימות:
יד ולקח מדם חפר והזה באצבעו על־פני הכפרת
קדמה ולפני הכפרת יזה שבע־פעמים מן־הדם

א וידבר יהוה אל־משה אחרי מות שני בני אהרן
בכרכתם לפני־יהוה וימתו: וידבר יהוה אל־משה אחרי
מות שני בני אהרן בכרכתם לפני־יהוה וימתו: ומליל ??
עם משה בתר דמיתו תרין בני אהרן בקרוביהון אשתא
נוכרימא קדם ?? ומיתו: ב ויאמר יהוה אל־משה דבר
אל־אהרן אחיך ואל־יבא בכל־עת אל־הקדש מבית
לפרכת אל־פני הכפרת אשר על־הארן ולא ימות פי
בענן אראה על־הכפרת: ויאמר יהוה אל־משה דבר
אל־אהרן אחיך ואל־יבא בכל־עת אל־הקדש מבית
לפרכת אל־פני הכפרת אשר על־הארן ולא ימות פי בענן
אראה על־הכפרת: ואמר ?? למשה מלל עם אהרן אחוד
ולא יהי עלל בכל עדן לקודשא מגיו לפרכתא לקדם
כפרתא די על ארונא ולא ימות ארי בעננא אגא מתגלי
על בית כפרתא: ג בואת יבא אהרן אל־הקדש בפר
בן־בקר לחטאת ואיל לעלה: בואת יבא אהרן אל־
הקדש בפר בן־בקר לחטאת ואיל לעלה: בואת יבא עלל
אהרן לקודשא בתור בר תורי לחטאתא ודכר לעלתא:
ד פתנת־בד קדש ילבש ומכנסי־בד יהיו על־בשרו
ובאבנט בר יהגור ובמצנפת כד יצנף בגדי־קדש הם
ורחץ במים את־בשרו ולבשם: פתנת־בד קדש ילבש
ומכנסי־בד יהיו על־בשרו ובאבנט בר יהגור ובמצנפת כד
יצנף בגדי־קדש הם ורחץ במים את־בשרו ולבשם: פתנתא
דבוצא קודשא ילבש ומכנסין דבוץ יהון על כסרה
ובהמנא דבוצא יסר ובמצנפתא דבוצא יחת ברישה
לבושי קודשא אנון ויסחי במא ית כסרה וילבשנון:
ה ומאת עדת בני ישראל יקח שני־שעירי עזים
לחטאת ואיל אחר לעלה: ומאת עדת בני ישראל יקח
שני־שעירי עזים לחטאת ואיל אחר לעלה: ומן כנשתא
דבני ישראל יסב תרין צפירי עזין לחטאתא ודכר חד
לעלתא: ו והקריב אהרן את־זפר החטאת אשר־לו
וכפר בעדו ובעד ביתו: והקריב אהרן את־זפר החטאת
אשר־לו וכפר בעדו ובעד ביתו: ויקרב אהרן ית תורא
דחטאתא די לה ויכפר עלוהי ועל אגש ביתה: ו ולקח
את־שני השעירים והעמיד אתם לפני יהוה פתח אהל
מועד: ולקח את־שני השעירים והעמיד אתם לפני יהוה

בְּאַצְבָּעוֹ: וְלָקַח מִדָּם הַפֶּה וְהִזָּה בְּאַצְבָּעוֹ עַל־פְּנֵי הַכִּפֹּרֶת
קֹדְמָה וְלִפְנֵי הַכִּפֹּרֶת יִזָּה שִׁבְעַת־פְּעָמִים מִן־הַדָּם בְּאַצְבָּעוֹ:
וַיִּסַּב מִדָּמָא דְתוֹרָא וַיְדִי בְּאַצְבָּעָה עַל אָפִי כִפְרָתָא קֹדְמָא
וְלִקְדָם כִּפְרָתָא יְדֵי שְׁבַע זְמַנִּין מִן דָּמָא בְּאַצְבָּעָה:
טו וְשִׁחַט אֶת־שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לָעָם וְהִבִּיא אֶת־
דָּמּוֹ אֶל־מִבְּיַת לְפָרְכַת וְעָשָׂה אֶת־דָּמּוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה
לְדָם הַפֶּה וְהִזָּה אֹתוֹ עַל־הַכִּפֹּרֶת וְלִפְנֵי הַכִּפֹּרֶת:
וְשִׁחַט אֶת־שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לָעָם וְהִבִּיא אֶת־דָּמּוֹ
אֶל־מִבְּיַת לְפָרְכַת וְעָשָׂה אֶת־דָּמּוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְדָם הַפֶּה
וְהִזָּה אֹתוֹ עַל־הַכִּפֹּרֶת וְלִפְנֵי הַכִּפֹּרֶת: וַיְכֹס יַת צִפְרִיא
דְחַטָּאתָא דִּי לְעֵמָא וְעַל יַת דָּמָה לְמַגִּיז לְפָרְכַתָא וַיַּעֲבֵד
לְדָמָה כְּמָא דִּי עֲבַד לְדָמָא דְתוֹרָא וַיְדִי יַתָּה עַל כִּפְרָתָא
וְלִקְדָם כִּפְרָתָא: טז וּכְפָר עַל־הַקֹּדֶשׁ מִטְּמֵאתָא בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וּמִפְּשָׁעֵיהֶם לְכָל־חַטָּאתָם וְכֵן יַעֲשֶׂה לְאַהֲלֵי
מוֹעֵד הַשְּׂכָן אִתָּם בְּתוֹךְ טְמֵאתָם: וּכְפָר עַל־הַקֹּדֶשׁ
מִטְּמֵאתָא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפְּשָׁעֵיהֶם לְכָל־חַטָּאתָם וְכֵן יַעֲשֶׂה
לְאַהֲלֵי מוֹעֵד הַשְּׂכָן אִתָּם בְּתוֹךְ טְמֵאתָם: וַיְכַפֵּר עַל
קוֹדֶשׁא מִסּוֹאֲבַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִמְרֵדֵיהוֹן לְכָל חַטָּאתָהוֹן
וְכֵן יַעֲבֵד לְמִשְׁפַּן זְמָנָא דְשָׂרֵי עֲמָהוֹן בְּגוֹ סוֹאֲבַתָהוֹן:
יז וְכָל־אֲדָם לֹא־יִהְיֶה | בְּאַהֲלֵי מוֹעֵד בְּבֹאוֹ לְכַפֵּר
בְּקֹדֶשׁ עַד־צֵאתוֹ וּכְפָר בְּעָדוֹ וּבְעָד בֵּיתוֹ וּבְעָד
כָּל־קֹהֵל יִשְׂרָאֵל: וְכָל־אֲדָם לֹא־יִהְיֶה | בְּאַהֲלֵי מוֹעֵד בְּבֹאוֹ
לְכַפֵּר בְּקֹדֶשׁ עַד־צֵאתוֹ וּכְפָר בְּעָדוֹ וּבְעָד בֵּיתוֹ וּבְעָד
כָּל־קֹהֵל יִשְׂרָאֵל: וְכָל אֲנָשׁ לֹא יְהִי בְּמִשְׁפַּן זְמָנָא בְּמַעֲלָה
לְכַפֵּרָא בְּקוֹדֶשׁא עַד מִפְּקָה וַיְכַפֵּר עֲלוֹהֵי וְעַל אֲנָשׁ בֵּיתָה
וְעַל כָּל קֹהֵל דְיִשְׂרָאֵל: יח וַיֵּצֵא אֶל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר
לְפָנֵי־יְהוָה וּכְפָר עֲלָיו וְלָקַח מִדָּם הַפֶּה וּמִדָּם הַשְּׂעִיר
וַיִּצֵּא אֶל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר
לְפָנֵי־יְהוָה וּכְפָר עֲלָיו וְלָקַח מִדָּם הַפֶּה וּמִדָּם הַשְּׂעִיר וַיִּתֵּן
עַל־קַרְנֹת הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וַיִּפּוֹק לְמַדְבָּחָא דִּי קָדָם ??
וַיְכַפֵּר עֲלוֹהֵי וַיִּסַּב מִדָּמָא דְתוֹרָא וּמִדָּמָא דְצִפְרִיא וַיִּתֵּן
עַל קַרְנַת מַדְבָּחָא סָחוֹר סָחוֹר: יט וְהִזָּה עֲלָיו מִן־הַדָּם
בְּאַצְבָּעוֹ שִׁבְעַת־פְּעָמִים וּמָהֲרוּ וּקְדָשׁוּ מִטְּמֵאתָא בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל: וְהִזָּה עֲלָיו מִן־הַדָּם בְּאַצְבָּעוֹ שִׁבְעַת־פְּעָמִים וּמָהֲרוּ
וּקְדָשׁוּ מִטְּמֵאתָא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיְדִי עֲלוֹהֵי מִן דָּמָא
בְּאַצְבָּעָה שְׁבַע זְמַנִּין וַיְקַדְּשֵׁהָ מִסּוֹאֲבָא בְּנֵי

יִשְׂרָאֵל: כ וְכֹלָה מִכִּפְרֵי אֶת־הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד
וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְהַקְּרִיב אֶת־הַשְּׂעִיר הַחִי: וְכֹלָה מִכִּפְרֵי
אֶת־הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְהַקְּרִיב אֶת־
הַשְּׂעִיר הַחִי: וַיִּשְׂצִי מִלְּכַפְרָא עַל קוֹדֶשׁא וְעַל מִשְׁפַּן זְמָנָא
וְעַל מַדְבָּחָא וַיִּקְרַב יַת צִפְרִיא חִיָּא: כא וְסִמְךָ אֶהֱרֹן
אֶת־שְׂתֵי יָדָיו עַל־רֹאשׁ הַשְּׂעִיר הַחִי וְהִתוּדָה עֲלָיו
אֶת־כַּלְעֻונָתָא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־כַּל־פְּשָׁעֵיהֶם לְכָל־
חַטָּאתָם וַיִּתֵּן אִתָּם עַל־רֹאשׁ הַשְּׂעִיר וְשִׁלַּח בְּיַד־אִישׁ
עֹתֵי הַמְּדַבְּרָה: וְסִמְךָ אֶהֱרֹן אֶת־שְׂתֵי יָדָיו עַל־רֹאשׁ
הַשְּׂעִיר הַחִי וְהִתוּדָה עֲלָיו אֶת־כַּלְעֻונָתָא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאֶת־כַּל־פְּשָׁעֵיהֶם לְכָל־חַטָּאתָם וַיִּתֵּן אִתָּם עַל־רֹאשׁ
הַשְּׂעִיר וְשִׁלַּח בְּיַד־אִישׁ עֹתֵי הַמְּדַבְּרָה: וַיִּסְמְךָ אֶהֱרֹן יַת
תַּרְמִיז דְדוֹהֵי עַל רִישׁ צִפְרִיא חִיָּא וַיְדִי עֲלוֹהֵי יַת כָּל
עֻונֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּת כָּל מְרֵדֵיהוֹן לְכָל חַטָּאתָהוֹן וַיִּתֵּן
יַתְהוֹן עַל רִישׁ צִפְרִיא וַיִּשְׁלַח בְּיַד גְּבוֹר דְזַמִּין לְמַהֲרָא
לְמַדְבָּחָא: כב וַיִּשְׂא הַשְּׂעִיר עֲלָיו אֶת־כַּלְעֻונָתָם אֶל־
אַרְצָא גּוֹרָה וְשִׁלַּח אֶת־הַשְּׂעִיר בְּמַדְבָּר: וַיִּשְׂא הַשְּׂעִיר
עֲלָיו אֶת־כַּלְעֻונָתָם אֶל־אַרְצָא גּוֹרָה וְשִׁלַּח אֶת־הַשְּׂעִיר
בְּמַדְבָּר: וַיִּשׁוּל צִפְרִיא עֲלוֹהֵי יַת כָּל חוֹבֵיהוֹן לְאַרְעָא דְלָא
יִתְבָּא וַיִּשְׁלַח יַת צִפְרִיא בְּמַדְבָּרָא: כג וּבָא אֶהֱרֹן אֶל־
אֹהֶל מוֹעֵד וּפָשַׁט אֶת־בְּגָדֵי הַכֹּדֶשׁ אֲשֶׁר לְבָשׁ בְּבֹאוֹ
אֶל־הַקֹּדֶשׁ וְהַנִּיחִים שָׁם: וּבָא אֶהֱרֹן אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד
וּפָשַׁט אֶת־בְּגָדֵי הַכֹּדֶשׁ אֲשֶׁר לְבָשׁ בְּבֹאוֹ אֶל־הַקֹּדֶשׁ וְהַנִּיחִים
שָׁם: וַיִּיעוֹל אֶהֱרֹן לְמִשְׁפַּן זְמָנָא וַיִּשְׁלַח יַת לְבוּשֵׁי בּוּצָא
דִּי לְבָשׁ בְּמַעֲלָה לְקוֹדֶשׁא וַיִּצְנַעְנוּן תַּמָּן: כד וַיִּרְחֹץ
אֶת־בִּשְׂרוֹ בַמַּיִם בְּמָקוֹם קְדוֹשׁ וּלְבָשׁ אֶת־בְּגָדָיו וַיֵּצֵא
וְעָשָׂה אֶת־עֲלֹתוֹ וְאֶת־עֲלֹת הָעֵם וּכְפָר בְּעָדוֹ וּבְעָד
הָעֵם: וַיִּרְחֹץ אֶת־בִּשְׂרוֹ בַמַּיִם בְּמָקוֹם קְדוֹשׁ וּלְבָשׁ
אֶת־בְּגָדָיו וַיֵּצֵא וְעָשָׂה אֶת־עֲלֹתוֹ וְאֶת־עֲלֹת הָעֵם וּכְפָר
בְּעָדוֹ וּבְעָד הָעֵם: וַיִּסְחִי יַת בְּסָרָה בְּמֵאָ בְּאֵתֵר קֹדֶשׁ
וַיִּלְבַּשׁ יַת לְבוּשׁוֹהֵי וַיִּפּוֹק וַיַּעֲבֵד יַת עֲלֹתָהּ וַיַּת עֲלֹת עֲמָא
וַיְכַפֵּר עֲלוֹהֵי וְעַל עֲמָא:

שני כה וְאֵת חֲלָב הַחַטָּאת יִקְמִיר הַמִּזְבֵּחַ: וְאֵת חֲלָב
הַחַטָּאת יִקְמִיר הַמִּזְבֵּחַ: וַיַּת תַּרְבָּא דְחַטָּאתָא יִסַּק
לְמַדְבָּחָא: כו וְהַמְשַׁלַּח אֶת־הַשְּׂעִיר לְעֻזְאוֹל יִכְבֵּם
בְּגִדָיו וַיִּרְחֹץ אֶת־בִּשְׂרוֹ בַמַּיִם וְאַחֲרֵי־כֵן יָבֹא אֶל־

לשמשא תחות אבוהי וילבש ית לבושי בוצא לבושי קודשא: לז וכפר את מקדש הקדש ואת אהל מועד ואת המזבח יכפר ועל הכהנים ועל כל העם הקהל יכפר: וכפר את מקדש הקדש ואת אהל מועד ואת המזבח יכפר ועל הכהנים ועל כל העם הקהל יכפר: וכפר על מקדש קודשא ועל משכן זמנא ועל מדבחה יכפר ועל פהגיא ועל כל עמא דקהלא יכפר: לז והיתה זאת לכם לחקת עולם לכפר עלי בני ישראל מכל חטאתם אחת בשנה ועש פאשר צוה יהוה את משה: והיתה זאת לכם לחקת עולם לכפר עלי בני ישראל מכל חטאתם אחת בשנה ועש פאשר צוה יהוה את משה: ותהי דא לכוז לקים עלם לכפרא על בני ישראל מכל חוביהון חדא בשמא ועבד קמא די פקיד: ות משה: פ א וידבר יהוה אל משה לאמר: וידבר יהוה אל משה לאמר: ומליל יי עם משה למימר: ב דבר אל אלהיו ואל בניו ואל כל בני ישראל ואמרת אליהם זה הדבר אשר צוה יהוה לאמר: דבר אל אלהיו ואל בניו ואל כל בני ישראל ואמרת אליהם זה הדבר אשר צוה יהוה לאמר: מלל עם אהרן ועם בניו ועם כל בני ישראל ותימר להון דין פתגמא די פקיד: למימר: ג איש איש מבית ישראל אשר ישחט שור או כשב או עז במחנה או אשר ישחט מחוץ למחנה: איש איש מבית ישראל או אשר ישחט מחוץ למחנה: איש איש מבית ישראל או אשר ישחט מחוץ למחנה: גבר גבר מבית ישראל די יכוס תור או אמר או עזא במשריתא או די יכוס מבדא למשריתא: ד ואל פתח אהל מועד לא הביאו להקריב קרבן ליהוה לפני משכן יהוה דם יחשב לאיש ההוא דם שפך ונכרת האיש ההוא מקרב עמו: ואל פתח אהל מועד לא הביאו להקריב קרבן ליהוה לפני משכן יהוה דם יחשב לאיש ההוא דם שפך ונכרת האיש ההוא מקרב עמו: ולתרע משכן זמנא לא איתה לקרבא לקרבא קדם: יי קדם משפנא דיי דמא יתחשב לגברא ההוא דמא אשד וישתיצי אנשא ההוא מגו עמה: ה למען אשר יביאו בני ישראל את זבוחיהם אשר הם זבחים על פני השדה והביאם ליהוה אל פתח אהל מועד אליהם וזבחו וזבחו שלמים

המחנה: והמשלח את השעיר לעזאזל יכנס בגדיו ורחץ את בשרו במים ואחריו יבוא אל המחנה: ודמוביל ית צפירא לעזאזל יצבע לבושהי ויסחי ית בסרה במיא ובתר פן ייעול למשריתא: כז ואת פר החטאת ואת שעיר החטאת אשר הובא את דמם לכפר בקדש יוציא אל מחוץ למחנה ושרפו באש את עורתם ואת בשרם ואת פרשם: ואת פר החטאת ואת שעיר החטאת אשר הובא את דמם לכפר בקדש יוציא אל מחוץ למחנה ושרפו באש את עורתם ואת בשרם ואת פרשם: וית תורא דחטאתא וית צפירא דחטאתא די אתעל מדמהון לכפרא בקודשא יתפקון למבדא למשריתא ויוקדון בנורא ית משפיהון וית בסרהון וית אכליהון: כח והשרף אתם יכנס בגדיו ורחץ את בשרו במים ואחריו יבוא אל המחנה: והשרף אתם יכנס בגדיו ורחץ את בשרו במים ואחריו יבוא אל המחנה: ודמוקיד יתהון יצבע לבושהי ויסחי ית בסרה במיא ובתר פן ייעול למשריתא: כט והיתה לכם לחקת עולם בתדש השביעי בעשור לחדש תענו את נפשתיכם וכל מלאכה לא תעשו האזרח והגר הגר בתוכם: והיתה לכם לחקת עולם בתדש השביעי בעשור לחדש תענו את נפשתיכם וכל מלאכה לא תעשו האזרח והגר בתוכם: ותהי לכוז לקים עלם בירחא שביעא בעשרא לירחא תענו ית נפשתיכון וכל עבידא לא תעבדון יציבא וגיורא דיתגיוון ביניכון: ל פייביום הנה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני יהוה תטהרו: פייביום הנה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני יהוה תטהרו: ארי ביומא הדין יכפר עליכון לדבא תכוז מכל חוביכון קדם: יי תדפון: לא שבת שבתון היא לכם ועניתם את נפשתיכם חקת עולם: שבת שבתון היא לכם ועניתם את נפשתיכם חקת עולם: שבת שבתא היא לכוז ותענון ית נפשתיכון קים עלם: לב וכפר הכהן אשר ימשח אתו ואשר ימלא את ידו לכהן תחת אביו ולבש את בגדי הכהן בגדי הקדש: וכפר הכהן אשר ימשח אתו ואשר ימלא את ידו לכהן תחת אביו ולבש את בגדי הכהן בגדי הקדש: וכפר פהגא די רבי יתה ודי יקרב ית קרבנה

יִכְפֹּר: כִּי־נִפְשׁ הַבְּשָׂר׃ בְּדָם הוּא׃ וְאֲנִי נִתְחַו לָכֶם
עַל־הַמִּזְבֵּחַ לְכַפֵּר עַל־נַפְשׁוֹתֵיכֶם כִּי־הִדַּם הוּא בְּנַפְשׁ יִכְפֹּר:
אָרִי נֶפֶשׁ בְּסָרָא בְדָמָא הִיא וְאֲנָא יְהִבְתָּה לְכוּן עַל
מִדְבַּחָא לְכַפְּרָא עַל נַפְשׁתִּיכוֹן אָרִי דְמָא הוּא עַל נַפְשָׁא
מִכְפֹּר: יִכְ־עַל־כֶּן אֲמַרְתִּי לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל כִּלְנֶפֶשׁ מִכֶּם
לֹא־תֹאכַל דָּם וְהִגַּר הִגַּר בְּתוֹכְכֶם לֹא־יֹאכַל דָּם:
עַל־כֶּן אֲמַרְתִּי לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל כִּלְנֶפֶשׁ מִכֶּם לֹא־תֹאכַל דָּם
וְהִגַּר הִגַּר בְּתוֹכְכֶם לֹא־יֹאכַל דָּם: עַל כֵּן אֲמַרִית לְבָנֵי
יִשְׂרָאֵל כֹּל אֲנֶשׁ מִנְכוֹן לֹא יִיכּוֹל דְמָא וְגִיּוּרָא דִיתְגִּירוֹן
בִּינִיכוֹן לֹא יִיכּוֹל דְמָא: יִי אִישׁ אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וּמִן־הִגַּר הִגַּר בְּתוֹכְכֶם אֲשֶׁר יָצוּד צִיד חַיָּה אִישׁוּף
אֲשֶׁר יֹאכַל וְשִׁפָּךְ אֶת־דָּמֹו וְכִסְהוּ בְעַפְרָא: וְאִישׁ אִישׁ
מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִן־הִגַּר הִגַּר בְּתוֹכְכֶם אֲשֶׁר יָצוּד צִיד חַיָּה
אִישׁוּף אֲשֶׁר יֹאכַל וְשִׁפָּךְ אֶת־דָּמֹו וְכִסְהוּ בְעַפְרָא: וְגִבְר
גִבְר מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִמְן גִּיּוּרָא דִיתְגִּירוֹן בִּינִיכוֹן דִּי יָצוּד
צִידָא חַיָּתָא אִו עוֹפָא דִּי מִתְאַכַּל וְיִישׁוּד יִת דְמָה וְיִכְסֶהָ
בְעַפְרָא: יִי כִּי־נִפְשׁ כִּלְבְּשָׂר דְמוֹ בְנַפְשׁוֹ הוּא וְאִמְר
לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל דָּם כִּלְבְּשָׂר לֹא תֹאכְלוּ כִּי נִפְשׁ
כִּלְבְּשָׂר דְמוֹ הוּא כִּלְבְּשָׂר וְיָכְרָת: כִּי־נִפְשׁ כִּלְבְּשָׂר
דְמוֹ בְנַפְשׁוֹ הוּא וְאִמְר לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל דָּם כִּלְבְּשָׂר לֹא
תֹאכְלוּ כִּי נִפְשׁ כִּלְבְּשָׂר דְמוֹ הוּא כִּלְבְּשָׂר וְיָכְרָת: אָרִי
נֶפֶשׁ כֹּל בְּסָרָא דְמָה בְנַפְשָׁה הוּא וְאֲמַרִית לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל
דָּם כֹּל בְּסָרָא לֹא תִיכְלוּן אָרִי נֶפֶשׁ כֹּל בְּסָרָא דְמָה הִיא
כֹּל דִּיכְלוּהָ יִשְׁמִיצי: כֹּל וְכִלְנֶפֶשׁ אֲשֶׁר תֹאכַל נִבְלָה
וּמִרְפָּה בְּאִזְרָח וּבְגַר וּכְבֹּשׁ בְּגִדְיוֹ וְרִחֵץ בְּמַיִם וְטָמֵא
עַד־הָעֶרֶב וְטָהַר: וְכִלְנֶפֶשׁ אֲשֶׁר תֹאכַל נִבְלָה וּמִרְפָּה
בְּאִזְרָח וּבְגַר וּכְבֹּשׁ בְּגִדְיוֹ וְרִחֵץ בְּמַיִם וְטָמֵא עַד־הָעֶרֶב
וְטָהַר: וְכֹל אֲנֶשׁ דִּי יִיכּוֹל נִבְלָא וְתִבְרָא כְּפִיבָא וּבְגִיּוּרָא
וְיִצְבַּע כְּבוֹשׁוּהֵי וְיִסְחֵי בְמֵיָא וְיִהִי מִסָּבַב עַד רַמְשָׂא
וְיִדְכֵי: כֹּל וְאִם לֹא יִכְבֹּשׁ וּבִשְׂרוּ לֹא יִרְחֵץ וְנִשְׂא עוֹנוֹ:
וְאִם לֹא יִכְבֹּשׁ וּבִשְׂרוּ לֹא יִרְחֵץ וְנִשְׂא עוֹנוֹ: וְאִם לֹא יִצְבַּע
וּבְסֻרָה לֹא יִסְחֵי וְיִקְבַּל חוֹבָה: פ א וְיִדְבַר יְהוָה אֶל־
מֹשֶׁה לֵאמֹר: וְיִדְבַר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וּמִלִּיל יְיָ עִם
מֹשֶׁה לְמִימְרֵי: כִּדְבַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִמְרַת אֱלֹהִים
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: דְבַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִמְרַת אֱלֹהִים
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: מִלַּל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִמִּיר לְהוֹן אֲנָא

לִיהוָה אֹתָם: לְמַעַן אֲשֶׁר יִבִּיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־זִבְחֵיהֶם
אֲשֶׁר הֵם זִבְחִים עַל־פְּנֵי הַשְּׂדֶה וְהִבְיִיאם לִיהוָה אֶל־פֶּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד אֶל־הַכְּהֵן וְזָבְחוּ זִבְחֵי שְׁלָמִים לִיהוָה אֹתָם:
בְּדִיל דִּי יִיתוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִת דְבַחֵיהוֹן דִּי אֲנוּן דְבַחִין
עַל אֲפִי חַקְלָא וְיִתְנוּן לְקָדָם יְיָ לְתַרְע מִשְׁפָּן זְמָנָא לְוִת
כְּהֵנָא וְיִכְסוּן נְכֶסֶת קוּדְשֵׁינָן קָדָם יְיָ יְהוָה: ו וְוִרְק הַכְּהֵן
אֶת־הִדָּם עַל־מִזְבֵּחַ יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְהַקְטִיר
הַחֶלֶב לְרִיחַ נִיחַח לִיהוָה: וְוִרְק הַכְּהֵן אֶת־הִדָּם עַל־
מִזְבֵּחַ יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְהַקְטִיר הַחֶלֶב לְרִיחַ נִיחַח
לִיהוָה: וְוִרְק כְּהֵנָא יִת דְמָא עַל מִדְבַּחָא דִּי בְתַרְע
מִשְׁפָּן זְמָנָא וְיִסַּק מִרְבָּא לֹא־תִקְבְּלָא בְרַעוּא קָדָם יְיָ:
ו וְלֹא־יִזְבְּחוּ עוֹד אֶת־זִבְחֵיהֶם לְשִׁעִירִים אֲשֶׁר הֵם זְנִים
אֲחֵרֵיהֶם חֶקֶת עוֹלָם תְּהִי־זֹאת לָהֶם לְדֹרֹתָם: וְלֹא־
יִזְבְּחוּ עוֹד אֶת־זִבְחֵיהֶם לְשִׁעִירִים אֲשֶׁר הֵם זְנִים אֲחֵרֵיהֶם
חֶקֶת עוֹלָם תְּהִי־זֹאת לָהֶם לְדֹרֹתָם: וְלֹא יִדְבַחוּ עוֹד
יִת דְבַחֵיהוֹן לְשִׁדְרֵי דִי אֲנוּן טַעֲזָן בְּהִרְיָהוֹן קָדָם עֲלָם תְּהִי
דֹא לְהוֹן לְדֹרֵיהוֹן:

שְׁלִישִׁי ח וְאַלְהֶם תֹּאמְרוּ אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל
וּמִן־הִגַּר אֲשֶׁר־יִגִּיר בְּתוֹכְכֶם אֲשֶׁר־יַעֲלֶה עֲלָה אוֹיְבָח:
וְאַלְהֶם תֹּאמְרוּ אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן־הִגַּר אֲשֶׁר־יִגִּיר
בְּתוֹכְכֶם אֲשֶׁר־יַעֲלֶה עֲלָה אוֹיְבָח: וְלְהוֹן תִּמִּיר גִבְר גִבְר
מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן גִּיּוּרָא דִיתְגִּירוֹן בִּינִיכוֹן דִּי יִסַּק עֲלֵתָא
או נְכֶסֶת קוּדְשֵׁי־א: ט וְאַל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא יִבְיֹאֲנוּ
לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ לִיהוָה וְנִכְרַת הָאִישׁ הַהוּא מִעַמּוֹ:
וְאַל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא יִבְיֹאֲנוּ לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ לִיהוָה
וְנִכְרַת הָאִישׁ הַהוּא מִעַמּוֹ: וְלְתַרְע מִשְׁפָּן זְמָנָא לֹא
אִיתְגַּהּ לְמַעַבְד יְתָה קָדָם יְיָ וְיִשְׁמִיצי אֲנֶשָׁא הַהוּא מִעַמָּה:
י וְאִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן־הִגַּר הִגַּר בְּתוֹכְכֶם אֲשֶׁר
יֹאכַל כִּלְדָּם וְנִתְחִי פְּנֵי בְּנַפְשׁ הָאֲכַלָּת אֶת־הִדָּם
וְהִכְרַתִּי אֹתָהּ מִקְרָב עַמָּה: וְאִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל
וּמִן־הִגַּר הִגַּר בְּתוֹכְכֶם אֲשֶׁר יֹאכַל כִּלְדָּם וְנִתְחִי פְּנֵי בְּנַפְשׁ
הָאֲכַלָּת אֶת־הִדָּם וְהִכְרַתִּי אֹתָהּ מִקְרָב עַמָּה: וְגִבְר גִבְר
מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן גִּיּוּרָא דִיתְגִּירוֹן בִּינִיכוֹן דִּי יִיכּוֹל כֹּל
דְמָא וְאִתָּן רוּגְזֵי בְּאֲנֶשָׁא דִּיכּוֹל יִת דְמָא וְאֲשִׁיצי יְתָה מִגו
עַמָּה: יא כִּי־נִפְשׁ הַבְּשָׂר׃ בְּדָם הוּא׃ וְאֲנִי נִתְחַו לָכֶם
עַל־הַמִּזְבֵּחַ לְכַפֵּר עַל־נַפְשׁוֹתֵיכֶם כִּי־הִדַּם הוּא בְּנַפְשׁ

ערות פת־אשת אביך מולדת אביך אחותך הוא לא
 תגלה ערותה: ערית פת אמת אבויך דילידא מן אבויך
 אחתך היא לא תגלי עריתה: ם י ערות אחות־אביך
 לא תגלה שאר אביך הוא: ערות אחות־אביך לא
 תגלה שאר אביך הוא: ערית אחת אבויך לא תגלי קריבת
 אבויך היא: ם י ערות אחות־אמך לא תגלה פ־ישאר
 אמך הוא: ערות אחות־אמך לא תגלה פ־ישאר אמך
 הוא: ערית אחת אמך לא תגלי ארי קריבת אמך היא: ם
 י ערות אחי־אביך לא תגלה אלא־אשתו לא תקרב
 דדתך הוא: ערות אחי־אביך לא תגלה אלא־אשתו לא
 תקרב דדתך הוא: ערית אח אבויך לא תגלי לאתמה לא
 תקרב אמת אח אבויך היא: ם י ערות פלתך לא תגלה
 אשת בנך הוא לא תגלה ערותה: ערות פלתך לא
 תגלה אשת בנך הוא לא תגלה ערותה: ערית פלתך לא
 תגלי אמת ברך היא לא תגלי עריתה: ם י ערות
 אשת־אחיך לא תגלה ערות אחיך הוא: ערות
 אשת־אחיך לא תגלה ערות אחיך הוא: ערית אמת אחיך
 לא תגלי ערית אחיך היא: ם י ערות אשה ובתה לא
 תגלה את־בת־בנה ואת־בת־בתה לא תקח לגלות
 ערותה שארה הנה זמה הוא: ערות אשה ובתה לא
 תגלה את־בת־בנה ואת־בת־בתה לא תקח לגלות ערותה
 שארה הנה זמה הוא: ערית אתמה וברתה לא תגלי ית
 פת ברה וית פת ברמה לא תסב לגלגא עריתה קריבן
 אנין עצת חסאין היא: י ואלשה אלא־אחתה לא תקח
 לצרר לגלות ערותה עליה בחייה: ואלשה אלא־אחתה
 לא תקח לצרר לגלות ערותה עליה בחייה: ואתמה עם
 אחמה לא תסב לאעקא לגלגא עריתה עלה בחייה: ם
 י ואל־אשה בנדת טמאתה לא תקרב לגלות ערותה:
 ואל־אשה בנדת טמאתה לא תקרב לגלות ערותה:
 ואתמה ברחוק סוכמה לא תקרב לגלגא עריתה:
 כ ואל־אשת עמיתך לא־תתן שכבתך לזרע לממאה
 בה: ואל־אשת עמיתך לא־תתן שכבתך לזרע לממאה
 בה: ובאמת חכרך לא תתן שכבתך לזרע לאסתאבא
 בה: כא ומזרעך לא־תתן להעביר למלך ולא תחלל
 את־שם אלהיך אני יהוה: ומזרעך לא־תתן להעביר
 למלך ולא תחלל את־שם אלהיך אני יהוה: ומבניך לא

יי אלהכון: ג כמעשה ארץ־מצרים אשר ישבתם־בה
 לא תעשו וכמעשה ארץ־כנען אשר אני מביא אתכם
 שמה לא תעשו ובחקתיכם לא תלכו: כמעשה
 ארץ־מצרים אשר ישבתם־בה לא תעשו וכמעשה ארץ־
 כנען אשר אני מביא אתכם שמה לא תעשו ובחקתיכם
 לא תלכו: כעובדי עמא דארעא דמצרים די יתבתון בה
 לא תעבדון וכעובדי עמא דארעא דכנען די אנא מעל
 יתכון תפון לא תעבדון ובנימוסיהון לא תהכון: ד את־
 משפטי תעשו ואת־חקתי תשמרו ללכת בהם אני
 יהוה אלהיכם: את־משפטי תעשו ואת־חקתי תשמרו
 ללכת בהם אני יהוה אלהיכם: ית דיני תעבדון וית קימי
 תשרון להלכא בהון אנא יי אלהכון: ה ושמרתם את־
 חקתי ואת־משפטי אשר יעשה אתם האדם וחי בהם
 אני יהוה: ושמרתם את־חקתי ואת־משפטי אשר יעשה
 אתם האדם וחי בהם אני יהוה: ותשרון ית קימי וית
 דיני די יעבד ותהון אנשא ויחי בהון לחיי עלמא אנא
 יי: ם ו איש איש אלא־פל־שאר בשורו לא תקרבו
 לגלות ערוה אני יהוה: איש איש אלא־פל־שאר בשורו
 לא תקרבו לגלות ערוה אני יהוה: גבר גבר לכל קריב
 בסרה לא תקרבון לגלגא ערית אנא יי: ם י ערות אביך
 וערות אמך לא תגלה אמך הוא לא תגלה ערותה:
 ערות אביך וערות אמך לא תגלה אמך הוא לא תגלה
 ערותה: ערית אבויך וערית אמך לא תגלי אמך היא לא
 תגלי עריתה: ם י ערות אשת־אביך לא תגלה ערות
 אביך הוא: ערות אשת־אביך לא תגלה ערות אביך הוא:
 ערית אמת אבויך לא תגלי ערית אבויך היא: ם י ערות
 אחותך בת־אביך או בת־אמך מולדת בית או מולדת
 חוץ לא תגלה ערותן: ערות אחותך בת־אביך או
 בת־אמך מולדת בית או מולדת חוץ לא תגלה ערותן:
 ערית אחתך פת אבויך או בת אמך דילידא מן אבויך מן
 אמת אחרי או מן אמך לגבר אחרן לא תגלי עריתה: ם
 י ערות פתי־בנך או בת־בתך לא תגלה ערותן פי
 ערותך הנה: ערות פתי־בנך או בת־בתך לא תגלה
 ערותן פי ערותך הנה: ערית פת ברך או בת ברמה לא
 תגלי עריתהן ארי עריתהן אני: ם י ערות בת־אשת
 אביך מולדת אביך אחותך הוא לא תגלה ערותה:

ותמן לאַעבֿראַ למלך ולא תחל ית שְׁמָא דְאַלְהֵךְ אָנָּא וְ׃
 רביעי כב וְאַתְּזִכֵּר לֹא תִשְׁכַּב מִשְׁכְּבֵי אִשָּׁה תוֹעֵבָה
 הוא: וְאַתְּזִכֵּר לֹא תִשְׁכַּב מִשְׁכְּבֵי אִשָּׁה תוֹעֵבָה הוא:
 ועם דְכּוּרָא לֹא תִשְׁכּוּב מִשְׁכְּבֵי אִתְמָא תוֹעֵבָתָא הִיא:
 כג וּבְכָל־פְּהֻמָּה לֹא־תִתֵּן שְׁכַבְתֶּךָ לְטַמְאָה־בָּהּ וְאִשָּׁה
 לֹא־תַעֲמֹד לִפְנֵי בַהֲמָה לְרַבְעָה תָּבֵל הוּא: וּבְכָל־בַּהֲמָה
 לֹא־תִתֵּן שְׁכַבְתֶּךָ לְטַמְאָה־בָּהּ וְאִשָּׁה לֹא־תַעֲמֹד לִפְנֵי
 בַהֲמָה לְרַבְעָה תָּבֵל הוּא: וּבְכָל בַּעֲיָרָא לֹא תִתֵּן שְׁכַבְתֶּךָ
 לְאַסְתָּאבָּא בַּהּ וְאַתְמָא לֹא תְקוּם קְדָם בַּעֲיָרָא לְמִשְׁלַט
 בַּהּ תְּבֵלָא הוּא: כד אֶל־תִּטְמָאוּ בְּכָל־אֵלֶּה כִּי בְּכָל־אֵלֶּה
 נִטְמָאוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־אֲנִי מְשַׁלַּח מִפְּנֵיכֶם: אֶל־תִּטְמָאוּ
 בְּכָל־אֵלֶּה כִּי בְּכָל־אֵלֶּה נִטְמָאוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־אֲנִי מְשַׁלַּח
 מִפְּנֵיכֶם: לֹא תִסְתַּבְּנוּ בְּכָל אֵלִין אַרִי בְּכָל אֵלִין אִסְתַּאֲבוּ
 עִמָּמָא דִּי אָנָּא מַגְלִי מִן קְדַמִּיכּוֹן: כה וּתִטְמָא הָאָרֶץ
 וְאַפְקֹד עֹנֵהָ עֲלֶיהָ וְתִקָּא הָאָרֶץ אֶת־יִשְׁבִּיָּהּ: וּתִטְמָא
 הָאָרֶץ וְאַפְקֹד עֹנֵהָ עֲלֶיהָ וְתִקָּא הָאָרֶץ אֶת־יִשְׁבִּיָּהּ:
 וְאַסְתָּאבַת אַרְעָא וְאַסְעִרִית חוּבָה עֲלֶיהָ וְרוֹקֵינַת אַרְעָא יָת
 יִתְבָּה־א: כו וְשִׁמְרַתֶּם אִתְּם אֶת־חֻקְתִּי וְאַתְּמִשְׁפְּטֵי וְלֹא
 תַעֲשׂוּ מִכָּל הַתּוֹעֵבָה הַאֵלֶּה הַאֲזִיחַ וְהַגֵּר וְהַגֵּר
 בְּתוֹכְכֶם: וְשִׁמְרַתֶּם אִתְּם אֶת־חֻקְתִּי וְאַתְּמִשְׁפְּטֵי וְלֹא
 תַעֲשׂוּ מִכָּל הַתּוֹעֵבָה הַאֵלֶּה הַאֲזִיחַ וְהַגֵּר בְּתוֹכְכֶם:
 וְתִטְרוּן אִתּוֹן יָת קְזִמִּי וְיָת דִּינִי וְלֹא תַעֲבֹדוּן מִכָּל
 תוֹעֵבָתָא הָאֵלִין וְצִיבָא וְגִיזָא דִּיתְגִּיזוּן בִּינִיכּוֹן: כז כִּי
 אֶת־פְּלִי־הַתּוֹעֵבָה הָאֵל עֲשׂוּ אֲנִישֵׁי־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
 לִפְנֵיכֶם וּתִטְמָא הָאָרֶץ: כח אֶת־פְּלִי־הַתּוֹעֵבָה הָאֵל עֲשׂוּ
 אֲנִישֵׁי־הָאָרֶץ אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם וּתִטְמָא הָאָרֶץ: אַרִי יָת כָּל
 תוֹעֵבָתָא הָאֵלִין עֲבֹדוּ אֲנִישֵׁי אַרְעָא דִּי קְדַמִּיכּוֹן וְאַסְתָּאבַת
 אַרְעָא: כט וְלֹא־תִקְיֹא הָאָרֶץ אֶתְכֶם בְּטַמְאָכְם אִתְּהָ
 כַּאֲשֶׁר קָאָה אֶת־הַגּוֹי אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם: וְלֹא־תִקְיֹא הָאָרֶץ
 אֶתְכֶם בְּטַמְאָכְם אִתְּהָ כַּאֲשֶׁר קָאָה אֶת־הַגּוֹי אֲשֶׁר
 לִפְנֵיכֶם: ולֹא תְרוֹקֵן אַרְעָא יִתְכוּן בְּסָאֲבִיכּוֹן יִתְהָ כְּמָא
 דְרוֹקֵינַת יָת עִמָּמָא דִּי קְדַמִּיכּוֹן: כט כִּי פְּלִי־אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
 מִכָּל הַתּוֹעֵבָה הַאֵלֶּה וְנִכְרַתוּ הַנְּפֹשׁוֹת הַעֲשׂוֹת מִקְרַב
 עַמּוֹ: כִּי פְּלִי־אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכָּל הַתּוֹעֵבָה הַאֵלֶּה וְנִכְרַתוּ
 הַנְּפֹשׁוֹת הַעֲשׂוֹת מִקְרַב עַמּוֹ: אַרִי כָּל דִּי יַעֲבֹד מִכָּל
 תוֹעֵבָתָא הָאֵלִין וְיִשְׁמִיעִינוּ נִפְשָׁתָא דִּיעֲבֹדוּן מַגּוּ עִמְהוֹן:

פ' פסוקים, כ"י כ"ל סימן. ער"ו סימן.

א וְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
 לֵאמֹר: וּמִלִּיל יְׁׁ עִם מֹשֶׁה לְמִימְרֵי־קְדוּשִׁים ב דַּבֵּר אֶל־
 כְּלֵעֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם קְדוּשִׁים תְּהִיוּ כִּי
 קְדוּשׁ אָנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: דַּבֵּר אֶל־כְּלֵעֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם קְדוּשִׁים תְּהִיוּ כִּי קְדוּשׁ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
 מִלֵּל עִם כָּל כְּנֻשָׁתָא דְכְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִימַר לְהוֹן קְדִישִׁין
 תְּהוֹן אַרִי קְדִישׁ אָנָּא יְׁ אֱלֹהֵיכּוֹן: ג אִישׁ אָמַן וְאָבִיו
 תִּירָאוּ וְאַתִּישְׁבַּתִּי תִשְׁמְרוּ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: אִישׁ
 אָמַן וְאָבִיו תִּירָאוּ וְאַתִּישְׁבַּתִּי תִשְׁמְרוּ אֲנִי יְהוָה
 אֱלֹהֵיכֶם: גְּבַר מִן אַמָּה וּמִן אַבִּיהִי תְהוֹן דְּתִלִּין וְיָת יוֹמִי
 שְׂבִיָּא דִילִי תִטְרוּן אָנָּא יְׁ אֱלֹהֵיכּוֹן: ד אֶל־תִּפְּנּוּ אֶל־
 הַאֲלִילִים וְאַלְהֵי מִסְכָּה לֹא תַעֲשׂוּ לְכֶם אֲנִי יְהוָה
 אֱלֹהֵיכֶם: אֶל־תִּפְּנּוּ אֶל־הַאֲלִילִים וְאַלְהֵי מִסְכָּה לֹא תַעֲשׂוּ
 לְכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: לא תִתְפַּנּוּן בְּתַר טַעֲנוּן וְדַחְלוּ
 דְמַתְקָא לֹא תַעֲבֹדוּן לְכוֹן אָנָּא יְׁ אֱלֹהֵיכּוֹן: ה וְכִי תִזְבַּחוּ
 זֶבַח שְׁלָמִים לַיהוָה לְרִצְוֹנְכֶם תִּזְבַּחְהוּ: וְכִי תִזְבַּחוּ זֶבַח
 שְׁלָמִים לַיהוָה לְרִצְוֹנְכֶם תִּזְבַּחְהוּ: וְאַרִי תִפְסוּן נִכְסַת
 קוֹדֶשֶׁיָא קְדָם יְׁ לְרַעְוָא לְכוֹן תִּסְסַגַּה: ו בְּיוֹם זִבְחֵיכֶם
 יֹאכְל וּמִמְחַרַת וְהַגּוֹתֵר עַד־יוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּאֵשׁ יִשְׂרָף:
 בְּיוֹם זִבְחֵיכֶם יֹאכְל וּמִמְחַרַת וְהַגּוֹתֵר עַד־יוֹם הַשְּׁלִישִׁי
 בְּאֵשׁ יִשְׂרָף: בְּיוֹמָא דִּיתְנַכְס: יתְאַכַּל וּבְיוֹמָא דְבַתְרוּהִי
 וּדְאַשְׁתָּאֵר עַד יוֹמָא תְלִיתָאָה בְּנוֹרָא יִתְקוּד: ז וְאִם הֹאכַל
 יֹאכְל בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי פְּגוּל הוּא לֹא יִרְצָה: וְאִם הֹאכַל
 יֹאכְל בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי פְּגוּל הוּא לֹא יִרְצָה: וְאִם אִתְאַכְּלָא
 יתְאַכַּל בְּיוֹמָא תְלִיתָאָה מִרְחַק הוּא לֹא יְהִי לְרַעְוָא:
 ח וְאִכְלוּ עֹנֵן יֵשׂא בִּי־אֶת־קֹדֶשׁ יְהוָה חֵלֶל וְנִכְרַתָּה

אָנָא יי: ז' לֹא־תִשְׁנֵא אֶת־אָחִיךָ בְּלִבְךָ הוֹכַח תּוֹכִיחַ
אֶת־עַמִּיתְךָ וְלֹא־תִשָּׂא עָלָיו חָטָא: לֹא־תִשְׁנֵא אֶת־אָחִיךָ
בְּלִבְךָ הוֹכַח תּוֹכִיחַ אֶת־עַמִּיתְךָ וְלֹא־תִשָּׂא עָלָיו חָטָא:
לֹא תִשְׁנֵי ית אַחוּךְ בְּלִבְךָ אוֹכְחָא תּוֹכַח ית חֲבֵרְךָ וְלֹא
תִקְבַּל עַל דִּי לַה חוֹבָא: י"ח לֹא־תִקְסֵם וְלֹא־תִפְטֹר אֶת־בְּנֵי
עַמְּךָ וְאַהֲבַת לְרַעְךָ כְּמוֹךְ אֲנִי יְהוָה: לֹא־תִקְסֵם וְלֹא־
תִפְטֹר אֶת־בְּנֵי עַמְּךָ וְאַהֲבַת לְרַעְךָ כְּמוֹךְ אֲנִי יְהוָה: לֹא
תִקּוּם וְלֹא תִטֵּר דְּכֹבוּ לִבְנֵי עַמְּךָ וְתִרְחַם לַחֲבֵרְךָ כְּמוֹךְ
אָנָא יי: י"ט אֶת־חֻקְתִּי תִשְׁמְרוּ בְּהַמְתֵּךְ לֹא־תִרְבִּיעַ
בְּלֵאִים שְׂדֵךְ לֹא־תוֹרַע בְּלֵאִים וּבְגַד בְּלֵאִים שְׁעִטְנִי
לֹא יַעֲלֶה עֲלֶיךָ: אֶת־חֻקְתִּי תִשְׁמְרוּ בְּהַמְתֵּךְ לֹא־תִרְבִּיעַ
בְּלֵאִים שְׂדֵךְ לֹא־תוֹרַע בְּלֵאִים וּבְגַד בְּלֵאִים שְׁעִטְנִי לֹא
יַעֲלֶה עֲלֶיךָ: י"ז קִנְיֵי תִטְרוּן עֵרֹבִיךָ לֹא תִרְכַּב עֲרוֹבִין
חֻקְלֶךָ לֹא תוֹרַע עֲרוֹבִין וּלְבוּשׁ עֲרוֹבִין שְׁעִטְנֵנָא לֹא יִסַּק
עֲלֶךָ: כ' וְאִישׁ כִּי־יִשָּׁכַב אֶת־אִשְׁהּ שְׁכֵבְת־זֹרַע וְהוּא
שִׁפְחָה נְהַרְפֹּת לְאִישׁ וְהַפְּדָה לֹא נִפְדְּתָה אוֹ חֲפְשָׁה
לֹא נִתְּוִלָּה בְּקִרְתָּ תִהְיֶה לֹא יוֹמְתוּ כִּי־לֹא חֲפְשָׁה:
וְאִישׁ כִּי־יִשָּׁכַב אֶת־אִשְׁהּ שְׁכֵבְת־זֹרַע וְהוּא שִׁפְחָה נְהַרְפֹּת
לְאִישׁ וְהַפְּדָה לֹא נִפְדְּתָה אוֹ חֲפְשָׁה לֹא נִתְּוִלָּה בְּקִרְתָּ
תִהְיֶה לֹא יוֹמְתוּ כִּי־לֹא חֲפְשָׁה: וּבְגַד אֲרִי יִשְׁכִּיב עִם
אִתְמָא שְׁכֵבְת וְרַעָא וְהִיא אִתְמָא אַחֲדָא לְגַבְרָא וְאַתְּפַרְקָא
לֹא אַתְּפַרְקָת בְּכִסְפָא אוֹ חֲרוּמָא לֹא אִתְהִיבַת לַה בְּשִׁטֵּר
בְּקִרְתָּא תְּהִי לֹא יוֹמְתוּן אֲרִי לֹא אַתְחַרְרַת: כ"א וְהִבְיֵא
אֶת־אֲשָׁמוֹ לַיהוָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֵיל אֲשֵׁם:
וְהִבְיֵא אֶת־אֲשָׁמוֹ לַיהוָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֵיל אֲשֵׁם:
וַיִּתֵּי ית אֲשָׁמָה קֳדָם יי לְתַרַע מִשְׁפַּח זְמָנָא דְּכַר לְאֲשָׁמָא:
כ"ב וְכִפֹּר עָלָיו חַבְתָּן בְּאֵיל הָאֲשֵׁם לִפְנֵי יְהוָה עַל־
חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא וּנְסָלַח לוֹ מִחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא:
וְכִפֹּר עָלָיו חַבְתָּן בְּאֵיל הָאֲשֵׁם לִפְנֵי יְהוָה עַל־חַטָּאתוֹ
אֲשֶׁר חָטָא וּנְסָלַח לוֹ מִחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא: וְיִכְפֹּר עֲלוֹהֵי
כַּתָּנָא בְּדַכְרָא דְאֲשָׁמָא קֳדָם יי עַל חוֹבַתְהָ דִּי חֵב וְיִשְׁתַּבַּק
לַה מִחוֹבַתְהָ דִּי חֵב: כ"ג כִּי־תִבְתָּבוּ אֶל־הָאָרֶץ וּנְטַעְתֶּם
כִּלְעִין מֵאֹכֵל וְעִרְלַתֶם עִרְלַתוֹ אֶת־פְּרִיֹו שְׁלֹשׁ שָׁנִים
יְהִי לְכֶם עֲרָלִים לֹא יֵאָכֵל: וְכִי־תִבְאוּ אֶל־הָאָרֶץ
וּנְטַעְתֶּם כִּלְעִין מֵאֹכֵל וְעִרְלַתֶם עִרְלַתוֹ אֶת־פְּרִיֹו שְׁלֹשׁ
שָׁנִים יְהִי לְכֶם עֲרָלִים לֹא יֵאָכֵל: וְאֲרִי תַעֲלוּן לְאַרְעָא

הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מַעֲפִיָּה: וְאִכְלוּ עִנּוּ יִשָּׂא כִּי־אֶת־קִדְשׁ
יְהוָה חָלַל וְנִכְרַתָּה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מַעֲפִיָּה: וְדִי־יִכְלֹמָה חוֹבָה
יִקְבַּל אֲרִי ית קִדְשָׁא דִּי אַחַל וְיִשְׁמִיעִי אֲנִישָׁא הַהִיא
מַעֲמָה: ט' וּבְקִצְרְכֶם אֶת־קִצִּיר אֲרַצְכֶם לֹא תִכְלֶה פֶּתַח
שְׂדֵךְ לְקָצֵר וְלִקְטֵם קִצִּירְךָ לֹא תִלְקֹט: וּבְקִצְרְכֶם
אֶת־קִצִּיר אֲרַצְכֶם לֹא תִכְלֶה פֶּתַח שְׂדֵךְ לְקָצֵר וְלִקְטֵם
קִצִּירְךָ לֹא תִלְקֹט: וּבְמַחְצָדְכוֹן ית חֲצָדָא דְאַרְעֻכוֹן לֹא
תִשְׁיָצִי פֶּתַח דְחַקְלֶךָ לְמַחְצָד וְלִקְטֵם דְּמַחְצָד לֹא תִלְקֹט:
וְכִרְמֶךָ לֹא תַעֲלוֹל וּפְרַט כְּרִמְךָ לֹא תִלְקֹט לְעַנִּי וְלִגְר
תַעֲזֹב אִתְּם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וְכִרְמֶךָ לֹא תַעֲלוֹל וּפְרַט
כְּרִמְךָ לֹא תִלְקֹט לְעַנִּי וְלִגְר תַעֲזֹב אִתְּם אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם: וְכִרְמֶךָ לֹא תַעֲלַל וּנְתָרָא דְכִרְמֶךָ לֹא תִלְקֹט
לְעַנִּי וְלִגְיֹוֹרֵי תִשְׁבּוּק: תְּהוֹן אָנָא יי אֶלְחֻכוֹן: י"א לֹא
תִגְנְבוּ וְלֹא־תִכְחֲשׂוּ וְלֹא־תִשְׁקֹרוּ אִישׁ בְּעַמִּיתוֹ: לֹא
תִגְנְבוּ וְלֹא־תִכְחֲשׂוּ וְלֹא־תִשְׁקֹרוּ אִישׁ בְּעַמִּיתוֹ: לֹא תִגְנְבוּ
וְלֹא תִכְדְּבוּן וְלֹא תִשְׁקֹרוּן אֲנִשׁ בְּחִבְרָה: י"ב וְלֹא־תִשְׁבְּעוּ
בְּשִׁמִּי לְשַׁקֵּר וְחַלְלַת אֶת־שֵׁם אֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה:
וְלֹא־תִשְׁבְּעוּ בְּשִׁמִּי לְשַׁקֵּר וְחַלְלַת אֶת־שֵׁם אֱלֹהֶיךָ אֲנִי
יְהוָה: וְלֹא תִשְׁבְּעוּן בְּשִׁמִּי לְשַׁקֵּרָא וְחַלַּל ית שְׁמָא
דְאֱלֹהֶךָ אָנָא יי: י"ג לֹא־תַעֲשֶׂק אֶת־רַעְךָ וְלֹא תִגּוֹל
לֹא־תִלְוִן פְּעֻלַת שְׂכִיר אַתְּךָ עַד־בְּקִר: לֹא־תַעֲשֶׂק
אֶת־רַעְךָ וְלֹא תִגּוֹל לֹא־תִלְוִן פְּעֻלַת שְׂכִיר אַתְּךָ עַד־בְּקִר:
לֹא תַעֲשׂוּק ית חֲבֵרְךָ וְלֹא תַאֲנַס לֹא תְבִית אַגְרָא דְאַגְרִיָּא
לְנֶתֶף עַד צִפְרָא: י"ד לֹא־תִקְלַל חֵרֶשׁ וְלִפְנֵי עוֹר לֹא תִתֵּן
מִכְשָׁל וְרָאִיתָ מִאֲלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה: לֹא־תִקְלַל חֵרֶשׁ וְלִפְנֵי
עוֹר לֹא תִתֵּן מִכְשָׁל וְרָאִיתָ מִאֲלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה: לֹא תִלוּט
דְלָא שְׁמַע וְקֳדָם דְלָא חֲזִי לֹא תִשִּׂים תְּקֵלָא וְתִדְחַל
מֵאֲלֹהֶךָ אָנָא יי:

חַמִּישִׁי טו' לֹא־תַעֲשׂוּ עוֹל בְּמוֹשֶׁפֶט לֹא־תִשָּׂא פְּגִידָל וְלֹא
תִהְדַּר פְּגִי גְדוֹל בְּצַדֵּק תִשְׁפֹּט עַמִּיתְךָ: לֹא־תַעֲשׂוּ עוֹל
בְּמוֹשֶׁפֶט לֹא־תִשָּׂא פְּגִידָל וְלֹא תִהְדַּר פְּגִי גְדוֹל בְּצַדֵּק
תִשְׁפֹּט עַמִּיתְךָ: לֹא תַעֲבֹדוּן שַׁקֵּר בְּדִינָא לֹא תִסַּב אִפִּי
מִסְפָּנָא וְלֹא תִהְדַּר אִפִּי רַבָּא בְּקוֹשְׁטָא תְּדִינָה לְחִבְרְךָ:
טז' לֹא־תִלְךָ רַבִּיל בְּעַמְּיֶךָ לֹא תַעֲמֹד עַל־דָּם רַעְךָ אֲנִי
יְהוָה: לֹא־תִלְךָ רַבִּיל בְּעַמְּיֶךָ לֹא תַעֲמֹד עַל־דָּם רַעְךָ אֲנִי
יְהוָה: לֹא תִיכּוֹל קוֹרְצִין בְּעַמְּךָ לֹא תִקּוּם עַל דְּמָא דְחִבְרְךָ

ותצבון כל אלן דמיכל ותרחקון רחקא ית אבה תלת שנין יהי לכון מרחק לאבדא לא יתאכל: כד ובשנה הרביעת יהיה כל-פריו קדש הלולים ליהוה: ובשנה הרביעת יהיה כל-פריו קדש הלולים ליהוה: ובשנת רביעמא יהי כל אבה קדש תשבחון קדם יי: כה ובשנה החמישית תאכלו את-פריו להוסיף לכם תבואתו אני יהוה אלהיכם: ובשנה החמישית תאכלו את-פריו להוסיף לכם תבואתו אני יהוה אלהיכם: ובשנת שמישית תכלון ית אבה להאספא לכון עללמה אנא יי אלהכון: כו לא תאכלו עליהם לא תנחשו ולא תעוננו: לא תאכלו עליהם לא תנחשו ולא תעוננו: לא תכלון על דמא לא תנחשו ולא תעוננו: כז לא תקפו פאת ראשכם ולא תשחית את פאת זקנד: לא תקפו פאת ראשכם ולא תשחית את פאת זקנד: לא תקפון פאת דרישכון ולא תחבל ית פאת דקנד: כח ושרט לנפש לא תתנו בבשריכם וכתבת קעקע לא תתנו בכם אני יהוה: ושרט לנפש לא תתנו בבשריכם וכתבת קעקע לא תתנו בכם אני יהוה: וחבול על מית לא תתנו בכסכון ורושמין חריתין לא תתנו ככון אנא יי: כט אל-תחלל את-בתך להזנותה ולא-תזנה הארץ ומלאה הארץ זמה: אל-תחלל את-בתך להזנותה ולא-תזנה הארץ ומלאה הארץ זמה: לא תחל ית ברתך לאטעיימה ולא תטעי ארעא ותתמלי ארעא עצת חטאין: ל את-שבתתי תשמרו ומקדשי תיראו אני יהוה: את-שבתתי תשמרו ומקדשי תיראו אני יהוה: ית יומי שביא דילי תטרון ולבית מקדשי תהון דחלין אנא יי: לא אל-תפנו אל-האבת ואל-הידענים אל-תבקשו לטמאה בהם אני יהוה אלהיכם: אל-תפנו אל-האבת ואל-הידענים אל-תבקשו לטמאה בהם אני יהוה אלהיכם: לא תתפנו בטר בדין ודכורו לא תתבעון לאסתאבא בהון אנא יי אלהכון: לב מפני שיבה תקום והדרת פני זקן ויראת מפלאהיך אני יהוה: מפני שיבה תקום והדרת פני זקן ויראת מפלאהיך אני יהוה: מן קדם דספר באורייתא תקום ותהדר אפי סבא ותדחל מאלקה אנא יי: ס

עמך גיורא בארעכון לא תזנון יתה: לו פאורח מפם יהיה לכם הגר | הגר אתכם ואהבת לו כמוך כגרים הייתם בארץ מצרים אני יהוה אלהיכם: פאורח מפם יהיה לכם הגר | הגר אתכם ואהבת לו כמוך כגרים הייתם בארץ מצרים אני יהוה אלהיכם: כז כיצבא מנכון יהי לכון גיורא דיתגיר בינכון ותרחם לה כותף ארי דירין תויתון בארעא דמצרים אנא יי אלהכון: לח לא-תעשו עול במשפט כפודה במשקל ובמשורה: לא-תעשו עול במשפט כפודה במשקל ובמשורה: לא תעבדון שקר בדין במשחמא במתקלא ובמכלתא: לו מאוני צדק אבני-צדק אפת צדק והיו צדק יהיה לכם אני יהוה אלהיכם אשר-הוצאתי אתכם מארץ מצרים: מאוני צדק אבני-צדק אפת צדק והיו צדק יהיה לכם אני יהוה אלהיכם אשר-הוצאתי אתכם מארץ מצרים: מאזנון דקשוט מתקלן דקשוט מכילן דקשוט והינין דקשוט יהון לכון אנא יי אלהכון די אפקית יתכון מארעא דמצרים: מז ושמרתם את-כל-חקתי ואת-כל-משפטי ועשיתם אתם אני יהוה: ושמרתם את-כל-חקתי ואת-כל-משפטי ועשיתם אתם אני יהוה: נהון אנא יי: פ א וידבר יהוה אל-משה לאמר: וידבר יהוה אל-משה לאמר: ומליל יי עם משה למימר: ב ואל-בני ישראל תאמר איש איש מבני ישראל ומן-הגר | הגר בישראל אשר יתן מזרעו למלך מות יומת עם הארץ ורגמהו באבן: ואל-בני ישראל תאמר איש איש מבני ישראל ומן-הגר | הגר בישראל אשר יתן מזרעו למלך מות יומת עם הארץ ורגמהו באבן: ועם בני ישראל תימר גבר גבר מבני ישראל ומן גיורא דיתגירון בישראל די יתן מזרעה למלך יתקטל עמא בית ישראל ורגמהו באבן: ג ואני אתן את-פני באיש החוא והכרתי אתו מקרב עמו פי מזרעו נתן למלך למען טמא את-מקדשי ולחלל את-ישם קדשי: ואני אתן את-פני באיש החוא והכרתי אתו מקרב עמו פי מזרעו נתן למלך למען טמא את-מקדשי ולחלל את-ישם קדשי: ואנא אתן ית רוגזי בגבכרא ההוא ואשיצי יתה מגו עמה ארי מזרעה יחב למלך בדיל לסאבא ית מקדשי ולאחלא

ית שְׁמָא דְקוּדְשִׁי: דְּוָאם הַעֲלָם יַעֲלִימוּ עִם הָאָרְצִי
 אֲתַעֲנִינְהֶם מִן־הָאִישׁ הַהוּא בְּתַתּוּ מִזְרְעוּ לְמַלְךְ
 לְבַלְתִּי הַמֵּית אֹתוּ: וְאָם הַעֲלָם יַעֲלִימוּ עִם הָאָרְצִי
 אֲתַעֲנִינְהֶם מִן־הָאִישׁ הַהוּא בְּתַתּוּ מִזְרְעוּ לְמַלְךְ לְבַלְתִּי
 הַמֵּית אֹתוּ: וְאָם מִכְּבֶשׂ יִכְבְּשׁוּן עִמָּא בֵּית יִשְׂרָאֵל יֵת
 עֵינְהוֹן מִן גְּבָרָא הַהוּא בְּדִיחָב מִזְרְעָה לְמַלְךְ בְּדִיל דְּלֵא
 לְקַטְלָא יְתָה: ה' וְשְׁמַתִּי אֲנִי אֲתַפְּנִי בְּאִישׁ הַהוּא
 וּבְמִשְׁפַּחְתּוֹ וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ וְאֵת | כָּל־הַזְּנוּיִם אַחֲרָיו
 לְזִנּוֹת אַחֲרֵי הַמַּלְךְ מִקְרַב עַמָּם: וְשְׁמַתִּי אֲנִי אֲתַפְּנִי
 בְּאִישׁ הַהוּא וּבְמִשְׁפַּחְתּוֹ וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ וְאֵת | כָּל־הַזְּנוּיִם
 אַחֲרָיו לְזִנּוֹת אַחֲרֵי הַמַּלְךְ מִקְרַב עַמָּם: וְאֲשׁוּי אָנָּא יֵת
 רוּגְזִי בְּגִבְרָא הַהוּא וּבִסְעָדוּהִי וְאֲשִׁיעִי יְתָה וְיֵת כָּל דְּטַעֲנָן
 בְּתַרוּהִי לְמַטְעִי בְּתַר מַלְךְ מִגּו עֵמָה: וְהַנְּפִשׁ אֲשֶׁר
 תִּפְנֶה אֶל־הָאֲבָת וְאֶל־הַיְדַעְנִים לְזִנּוֹת אַחֲרֵיהֶם וְנִתְמִי
 אֲתַפְּנִי בְּנַפְשׁ הַהוּא וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ מִקְרַב עַמּוֹ: וְהַנְּפִשׁ
 אֲשֶׁר תִּפְנֶה אֶל־הָאֲבָת וְאֶל־הַיְדַעְנִים לְזִנּוֹת אַחֲרֵיהֶם וְנִתְמִי
 אֲתַפְּנִי בְּנַפְשׁ הַהוּא וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ מִקְרַב עַמּוֹ: וְאָנָּשׁ דִּי
 תִּפְנִי בְּתַר בְּדִין וּדְכוּרוֹ לְמַטְעִי בְּתַרְהוֹן וְאִתְּנִי יֵת רוּגְזִי
 בְּאָנָּשׁ הַהוּא וְאֲשִׁיעִי יְתָה מִגּו עֵמָה: וְהִתְקַדְשְׁתֶּם
 וְהִייתֶם קְדוּשִׁים כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וְהִתְקַדְשְׁתֶּם
 וְהִייתֶם קְדוּשִׁים כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וְהִתְקַדְשׁוּן וְתַהוֹן
 קְדִישִׁין אַרִי אָנָּא יי אֱלֹהֵכֻן:

שְׁבִיעִי ה' וְשְׁמַרְתֶּם אֲתַחְקְתִּי וְעֵשִׂיתֶם אִתְּם אֲנִי יְהוָה
 מִקְדְּשֵׁכֶם: וְשְׁמַרְתֶּם אֲתַחְקְתִּי וְעֵשִׂיתֶם אִתְּם אֲנִי יְהוָה
 מִקְדְּשֵׁכֶם: וְתַטְרוּן יֵת קִימִי וְתַעֲבִדוּן יְתַהוֹן אָנָּא יי
 מִקְדְּשֵׁכֻן: ט כִּי־אִישׁ אִישׁ אֲשֶׁר יִקְלַל אֲתַאֲבִיו וְאֵת־
 אִמּוֹ מוֹת יוֹמַת אֲבִיו וְאִמּוֹ קָלַל דְּמִיו בּוֹ: כִּי־אִישׁ אִישׁ
 אֲשֶׁר יִקְלַל אֲתַאֲבִיו וְאֵת־אִמּוֹ מוֹת יוֹמַת אֲבִיו וְאִמּוֹ קָלַל
 דְּמִיו בּוֹ: אַרִי גְבַר גְּבַר דִּי לְלוֹט יֵת אֲבִוְהִי וְיֵת אִמָּה
 יִתְקַטְלָא יִתְקַטְל אֲבִוְהִי וְאִמָּה לֹט קְטָלָא חִיב: י וְאִישׁ
 אֲשֶׁר יִנְאֵף אֲתַאֲשַׁת אִישׁ אֲשֶׁר יִנְאֵף אֲתַאֲשַׁת רַעְהוּ
 מוֹת־יוֹמַת הַנְּאָף וְהַנְּאָפַת: יא וְאִישׁ אֲשֶׁר יִנְאֵף אֲתַאֲשַׁת
 אִישׁ אֲשֶׁר יִנְאֵף אֲתַאֲשַׁת רַעְהוּ מוֹת־יוֹמַת הַנְּאָף
 וְהַנְּאָפַת: וְגַבְר דִּי יִגּוֹף יֵת אִתְּמָא גְבַר דִּי יִגּוֹף יֵת אִתְּמָא
 חֲבֵרָה יִתְקַטְלָא יִתְקַטְל גִּפְסָא וְגִפְסָמָא: יב וְאִישׁ אֲשֶׁר
 יִשְׁכַּב אֲתַאֲשַׁת אֲבִיו עֵרוֹת אֲבִיו גְּלָה מוֹת־יוֹמַתוֹ

שְׁנִיחָם דְּמִיחָם כָּם: וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֲתַאֲשַׁת אֲבִיו
 עֵרוֹת אֲבִיו גְּלָה מוֹת־יוֹמַתוֹ שְׁנִיחָם דְּמִיחָם כָּם: וְגַבְר דִּי
 יִשְׁכַּב עִם אִתְּמָא אֲבִוְהִי עֵרוֹתָא דְּאֲבִוְהִי גְלִי יִתְקַטְלָא
 יִתְקַטְלֻן תַּרְוֵיהוֹן קְטָלָא חִיבִין: יג וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב
 אֲתַפְּלָתוֹ מוֹת יוֹמַתוֹ שְׁנִיחָם תְּכַל עֵשׂוֹ דְּמִיחָם כָּם:
 וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֲתַפְּלָתוֹ מוֹת יוֹמַתוֹ שְׁנִיחָם תְּכַל עֵשׂוֹ
 דְּמִיחָם כָּם: וְגַבְר דִּי יִשְׁכַּב יֵת פְּלַתָּה יִתְקַטְלָא יִתְקַטְלֻן
 תַּרְוֵיהוֹן תְּכַלָּא עֲבָדוֹ קְטָלָא חִיבִין: יד וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב
 אֲתַזְכָּר מִשְׁכַּבֵּי אִשָּׁה תוֹעֵבָה עֵשׂוֹ שְׁנִיחָם מוֹת יוֹמַתוֹ
 דְּמִיחָם כָּם: וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֲתַזְכָּר מִשְׁכַּבֵּי אִשָּׁה
 תוֹעֵבָה עֵשׂוֹ שְׁנִיחָם מוֹת יוֹמַתוֹ דְּמִיחָם כָּם: וְגַבְר דִּי
 יִשְׁכַּב יֵת דְּכוּרָא מִשְׁכַּבֵּי אִתְּמָא תוֹעֵבָתָא עֲבָדוֹ תַּרְוֵיהוֹן
 יִתְקַטְלָא יִתְקַטְלֻן קְטָלָא חִיבִין: יו וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח
 אֲתַאֲשָׁה וְאֲתַאֲמָה וְזָמָה הוּא בְּאִשׁ יִשְׂרָפּוּ אֹתוֹ
 וְאִתְּהוֹן וְלֹא־תַהֲיֶה זָמָה בְּתוֹכְכֶם: וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח
 אֲתַאֲשָׁה וְאֲתַאֲמָה וְזָמָה הוּא בְּאִשׁ יִשְׂרָפּוּ אֹתוֹ וְאִתְּהוֹן
 וְלֹא־תַהֲיֶה זָמָה בְּתוֹכְכֶם: וְגַבְר דִּי יִסַּב יֵת אִתְּמָא וְיֵת
 אִמָּה עֲצַת חֲטָאִין הִיא בְּנוֹרָא יוֹקְדִין יְתָה וְיִתְהוֹן וְלֹא תְהִי
 עֲצַת חֲטָאִין בִּינִיכּוֹן: טו וְאִישׁ אֲשֶׁר יִתֵּן שְׁכַבְתּוֹ
 בְּכַהֲמָה מוֹת יוֹמַת וְאִתְּהַכְּמָה תַּהֲרִגּוּ: וְאִישׁ אֲשֶׁר
 יִתֵּן שְׁכַבְתּוֹ בְּכַהֲמָה מוֹת יוֹמַת וְאִתְּהַכְּמָה תַּהֲרִגּוּ: וְגַבְר
 דִּי יִתֵּן שְׁכַבְתּוֹ בְּכַעֲרָא יִתְקַטְלָא יִתְקַטְל וְיֵת כַּעֲרָא
 תְּקַטְלוּן: טז וְאִשָּׁה אֲשֶׁר תִּקְרַב אֶל־כְּלִי־בַהֲמָה לְרַבְעָה
 אִתְּהּ וְהִרְגַת אֲתַהֲאִשָּׁה וְאִתְּהַכְּמָה מוֹת יוֹמַתוֹ
 דְּמִיחָם כָּם: וְאִשָּׁה אֲשֶׁר תִּקְרַב אֶל־כְּלִי־בַהֲמָה לְרַבְעָה
 אִתְּהּ וְהִרְגַת אֲתַהֲאִשָּׁה וְאִתְּהַכְּמָה מוֹת יוֹמַתוֹ דְּמִיחָם
 כָּם: וְאִתְּמָא דִּי תִקְרַב לְכָל כַּעֲרָא לְמַשְׁלַט בַּהּ וְתִקְטוּל
 יֵת אִתְּמָא וְיֵת כַּעֲרָא יִתְקַטְלָא יִתְקַטְלֻן קְטָלָא חִיבִין:
 יז וְאִישׁ אֲשֶׁר־יִקַּח אֲתַאֲחֵרוֹ בְּתַאֲבִיו אוֹ־בְתַאֲמֵו
 וְרָאָה אֲתַעֲרוּתָהּ וְהִיא־תִרְאָה אֲתַעֲרוּתוֹ חֲסֵד הוּא
 וְנִכְרָתוֹ לְעֵינֵי בְּנֵי עַמָּם עֵרוֹת אַחֲרוֹ גְּלָה עוֹנוֹ יִשָּׂא:
 וְאִישׁ אֲשֶׁר־יִקַּח אֲתַאֲחֵרוֹ בְּתַאֲבִיו אוֹ־בְתַאֲמֵו וְרָאָה
 אֲתַעֲרוּתָהּ וְהִיא־תִרְאָה אֲתַעֲרוּתוֹ חֲסֵד הוּא וְנִכְרָתוֹ
 לְעֵינֵי בְּנֵי עַמָּם עֵרוֹת אַחֲרוֹ גְּלָה עוֹנוֹ יִשָּׂא: וְגַבְר דִּי יִסַּב
 יֵת אִתְּמָה בַת אֲבִוְהִי אוֹ בַת אִמָּה וְיִחְזִי יֵת עֵרוּתָהּ וְהִיא
 חֲזִי יֵת עֵרוּתָהּ קְלָנָא הוּא וְיִשְׁתַּיְצוּן לְעֵינֵי בְּנֵי עֵמָהוֹן

עֲרִית אֶחָתָה גְּלִי חֹבֶה יִקְבֵּל: יִהְיֶה אִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב
 אֶת־אִשְׁתּוֹ דָּוָה וְגִלָּה אֶת־עֲרֹתָהּ אֶת־מִקְרָהּ הֵעֲרָה
 וְהָיָה גִלְתָּהּ אֶת־מִקְוֹר דַּמְיָה וְנִכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם מִקְרַב
 עִמָּם: וְאִישׁ אֲשֶׁר־יִשְׁכַּב אֶת־אִשְׁתּוֹ דָּוָה וְגִלָּה אֶת־עֲרֹתָהּ
 אֶת־מִקְרָהּ הֵעֲרָה וְהָיָה גִלְתָּהּ אֶת־מִקְוֹר דַּמְיָה וְנִכְרְתוּ
 שְׁנֵיהֶם מִקְרַב עִמָּם: וְגִבֹר דֵּי יִשְׁכּוֹב יֵת אֶתְמָא סוֹאֲבָתָא
 וַיִּגְלֵי יֵת עֲרִיתָהּ יֵת קָלְנָה גְּלִי וְהָיָה תִּגְלֵי יֵת סוֹאֲבָת
 דְּמָקָא וַיִּשְׁתַּיְצוּן תְּרוּוּהוֹן מִגּוּ עִמָּהוֹן: יֵת וְעֲרוֹת אֲחוֹת
 אִמְךָ וְאֲחוֹת אֲבִיךָ לֹא תִגְלֶה כִּי אֶת־שְׂאֵרוֹ הֵעֲרָה
 עִוְגָם יִשְׂאוּ: וְעֲרוֹת אֲחוֹת אִמְךָ וְאֲחוֹת אֲבִיךָ לֹא תִגְלֶה
 כִּי אֶת־שְׂאֵרוֹ הֵעֲרָה עִוְגָם יִשְׂאוּ: וְעֲרִית אֶחָת אִמְךָ וְאֶחָת
 אֲבִיךָ לֹא תִגְלֵי אֲרִי יֵת קְרִיבָה גְּלִי חֹבְקֵן יִקְבֵּלוּן:
 כ וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־דָּדָתוֹ עֲרוֹת דָּדוֹ גִּלָּה חֲטָאָם
 יִשְׂאוּ עֲרִירִים יָמָתוֹ: וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־דָּדָתוֹ עֲרוֹת
 דָּדוֹ גִּלָּה חֲטָאָם יִשְׂאוּ עֲרִירִים יָמָתוֹ: וְגִבֹר דֵּי יִשְׁכּוֹב יֵת
 אֶתְמָא אַח אֲבוּהֵי עֲרִית אַח אֲבוּהֵי גְּלִי חֹבְקֵן יִקְבֵּלוּן בְּלֹא
 וְלֵד יָמָתוֹן: כֹּא וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת־אִשְׁתּוֹ אֲחִיו נָדָה
 הָיָה עֲרוֹת אֲחִיו גִּלָּה עֲרִירִים יְהוּי: וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח
 אֶת־אִשְׁתּוֹ אֲחִיו נָדָה הָיָה עֲרוֹת אֲחִיו גִּלָּה עֲרִירִים יְהוּי:
 וְגִבֹר דֵּי יִשְׁכַּב יֵת אֶתְמָא אֲחוּהֵי מִדְּחָקָא הָיָה עֲרִימָא דְאַחוּהֵי
 גְּלִי בְּלֹא וְלֵד יְהוּי: כֹּב וְשִׁמְרָתֶם אֶת־כָּל־חֻקֹּתַי וְאֶת־
 כָּל־מִשְׁפָּטַי וְעִשִּׂיתֶם אִתְּכֶם וְלֹא־תִקְוִי אֶתְכֶם הָאֲרֶץ
 אֲשֶׁר אֲנִי מְבִיא אֶתְכֶם שָׁמָּה לְשִׁבְתָּ בָּהּ: וְשִׁמְרָתֶם
 אֶת־כָּל־חֻקֹּתַי וְאֶת־כָּל־מִשְׁפָּטַי וְעִשִּׂיתֶם אִתְּכֶם וְלֹא־תִקְוִי
 אֶתְכֶם הָאֲרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי מְבִיא אֶתְכֶם שָׁמָּה לְשִׁבְתָּ בָּהּ:
 וְתִטְרוּן יֵת כָּל קִימֵי וְיֵת כָּל דֵּינֵי וְתַעֲבְדוּן יִתְהוּן וְלֹא
 תִּרְוֹקן יִתְכוֹן אֲרַעָא דֵּי אֲנָא מִעַל יִתְכוֹן תַּמָּן לְמַתֵּב בַּהּ:
 כג וְלֹא תִלְכוּ בְּחֻקֹּת הַגּוֹי אֲשֶׁר־אֲנִי מְשַׁלַּח מִפְּנֵיכֶם כִּי
 אֶת־כָּל־אֱלֹהִים עֲשׂוּ וְאַקְוֶן בָּם: וְלֹא תִלְכוּ בְּחֻקֹּת הַגּוֹי
 אֲשֶׁר־אֲנִי מְשַׁלַּח מִפְּנֵיכֶם כִּי אֶת־כָּל־אֱלֹהִים עֲשׂוּ וְאַקְוֶן בָּם:

ולא תהיו בנימוסי עממיא די אגא מגלי מן קדמיכון
 ארי ית כל אליו עבדו ורחיק מימרי יתהון: כד ואמר
 לכם אתם תירשו את־אדמתם ואני אתננה לכם
 לרשת אתה ארץ זבת חלב ודבש אני יהוה אלהיכם
 אשר־הבדלתי אתכם מן־העמים: ואמר לכם אתם
 תירשו את־אדמתם ואני אתננה לכם לרשת אתה ארץ
 זבת חלב ודבש אני יהוה אלהיכם אשר־הבדלתי אתכם
 מן־העמים: ואמרית לכוון אתון תירתון ית ארעהון ואגא
 אתננה לכוון למירת יתה ארעא עבדא חלב ודבש אגא ??
 אלהכון די אפרשית יתכון מן עממיא:
 מפטור כה והבדלתם בין־הבהמה הפטורה לטמאה ובין
 העוף הטמא לפטור ולא־תשקצו את־נפשתיכם
 בבהמה ובעוף ובכל אשר תרמש האדמה אשר־
 הבדלתי לכם לטמא: והבדלתם בין־הבהמה הפטורה
 לטמאה ובין־העוף הטמא לפטור ולא־תשקצו את־
 נפשתיכם בבהמה ובעוף ובכל אשר תרמש האדמה אשר־
 הבדלתי לכם לטמא: ומפרשון בין בעירא דכיא למסאבא
 ובין עופא מסאבא לכדי ולא תשקצו ית נפשתיכון
 בכעירא ובעופא ובכל די תרחש ארעא די אפרשית לכוון
 לסאבא: כו והייתם לי קדשים כי קדוש אני יהוה
 ואבדל אתכם מן־העמים להיות לי: והייתם לי קדשים
 כי קדוש אני יהוה ואבדל אתכם מן־העמים להיות לי:
 יתהון קדמי קדישין ארי קדיש אגא ?? ואפרשית יתכון
 מן עממיא למהוי פלחין קדמי: כז ואיש או־אִשָּׁה
 כִּי־יִהְיֶה בָּהֶם אֹב או ידעני מות וימתו באבן ורגמו
 אתם דמיתם בם: ואיש או־אִשָּׁה כִּי־יִהְיֶה בָּהֶם אֹב או
 ידעני מות וימתו באבן ורגמו אתם דמיתם בם: וגבר או
 אמתא ארי יחי בהון בדין או דכור יתקטלא יתקטלון
 באבנא ורגמון יתהון יתקטלא יתקטלון: פ פ פ

ס"ד פסוקים, ונג"ח סימן. מ"י זח"ב סימן.

הפטרה לפרשת אחרי־מות עמוס פרק ט

ט הָלֹא כִכְנִי כְּשֵׁים אִתְּכֶם לִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה הֲלוֹא אֶת־יִשְׂרָאֵל הֵעֲלִיתִי מֵאֲרֶץ מִצְרַיִם
 וּפְלִשְׁתִּיִים מִכַּפְתּוֹר וְאַרְם מִקִּיר: ה הֲגַה עֵינִי | אֲדַעַי יְהוָה בְּמַמְלַכָּהּ הַחֲטָאָה וְהַשְׁמַדְתִּי אֶתְהָ
 מִעַל פְּנֵי הָאָדָמָה אִפְסֵם כִּי לֹא הִשְׁמִיד אֲשִׁמִּיד אֶת־בֵּית יַעֲקֹב נְאֻם־יְהוָה: ט כִּי־הִנֵּה אֲנִכִּי מִצְוָה
 וְהַנְּעוּתִי בְּכָל־הַגּוֹיִם אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר יִנְעֹעַ בְּכַבְרָה וְלֹא־יִפֹּל צִרּוֹר אֲרֶץ: י בְּחֶרֶב יָמוּתוּ
 כָּל חֲטָאֵי עַמִּי הַאֲמִרִים לֹא־תִגְיֹשׁ וְתִקְדִים בְּעֵדֵינוּ הֲרַעָה: יא בַּיּוֹם הַהוּא אָקִים אֶת־סֶפֶת דָּוִד

הנפלת ונדרתי את פרציהן והרסתיו אקים ובגיתיה בימי עולם: ^א למען יירשו את שארית אדום וכל הגוים אשר נקרא שמי עליהם נאם יהוה עשה זאת: ^ב הנה ימים באים נאם יהוה ונגש חורש בקציר ודךד ענבים במשך הזרע והטופו ההרים עסים וכל הגבעות תתמונגנה: ^ג ושבתו את שבות עמי ישראל ובנו ערים נשמות וישבו ונמטו כרכמים ושתו את יינם ועשו גזות ואכלו את פריהם: ^ד ונמטעתי על אדמתם ולא ינחשו עוד מעל אדמתם אשר נתתי להם אמר יהוה אלהיך:

הפטרה לפרשת קדושים ביחזקאל פרק כ

כ ויהי דבר יהוה אלי לאמר: ^א בן אדם דבר את זקני ישראל ואמרת אליהם פה אמר אדני יהוה הלדרש אתי אתם באים חייאני אם אדרש לכם נאם אדני יהוה: ^ב התשפט אתם התשפט בן אדם את תועבת אבותם הודיעם: ^ג ואמרת אליהם פה אמר אדני יהוה ביום בחרי בישראל ואשא ידי לזרע בית יעקב ואודע להם בארץ מצרים ואשא ידי להם לאמר אני יהוה אלהיכם: ^ד ביום ההוא נשאתי ידי להם להוציאם מארץ מצרים אל ארץ אשר תרתי להם זבת חלב ודבש צבי היא לכל הארצות: ^ה ואמר אליהם איש שקוצי עינו השליכו ובגלו לוי מצרים אל תטמאו אני יהוה אלהיכם: ^ו וימרובי ולא אבו לשמע אלי איש את שקוצי עיניהם לא השליכו ואת גלולי מצרים לא עזבו ואמר לשפך חמתי עליהם לכלות אפי בהם בתוך ארץ מצרים: ^ז ואעש למען שמי לבלתי החל לעיני הגוים אשר המה בתוכם אשר נודעתי אליהם לעיניהם להוציאם מארץ מצרים: ^ח ואוציאם מארץ מצרים ואבאם אל המדבר: ^ט ואתן להם את חקותי ואת משפטי הודעתי אותם אשר יעשה אותם האדם וחי בהם: ^י וגם את שבתותי נתתי להם להיות לאות ביני וביניהם לדעת כי אני יהוה מקדשם: ^{יא} וימרובי בית ישראל במדבר בחקותי לא הלכו ואת משפטי מאסו אשר יעשה אתם האדם וחי בהם ואת שבתתי חללו מאד ואמר לשפך חמתי עליהם במדבר לכלותם: ^{יב} ואעשה למען שמי לבלתי החל לעיני הגוים אשר הוצאתים לעיניהם: ^{יג} וגם אני נשאתי ידי להם במדבר לבלתי הביא אותם אל הארץ אשר נתתי זבת חלב ודבש צבי היא לכל הארצות: ^{יד} וען במשפטי מאסו ואת חקותי לא הלכו בהם ואת שבתותי חללו כי אחרי גלוליהם לבם הלך: ^{טו} ותחס עיני עליהם משחתם ולא עשיתי אותם פלה במדבר: ^{טז} ואמר אל בנייהם במדבר בחוקי אבותיכם אל תלכו ואת משפטיהם אל תשמרו ובגלוליהם אל תטמאו: ^{יז} אני יהוה אלהיכם בחקותי לכו ואת משפטי שמרו ועשו אותם: ^{יח} ואת שבתותי קדשו והיו לאות ביני וביניכם לדעת כי אני יהוה אלהיכם:

לזכות אנשי החסד הדגולים

הרה"ח ר' אברהם משה דייטש והרה"ח ר' גבריאל גופין שיחיו
ולע"ה האחים הרה"ח ר' זלמן יודא ור' יוסף יצחק,
בני הרה"ח ר' שלום ישעני ע"ה דייטש